

อศ
ม492ม
2506

วันที่ 20/11/19๗๓
เลขทะเบียน 05๗๗
เลขที่ ๐๗
๙49๒๘
2506

กรมส่งเสริมการค้า

พลอากาศเอก หาริน หงสกุล
มอบให้ห้องสมุดรัฐสภา

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961132168

ดอกจันทน์กะพ้อร่วงพรู แต้มได้หล่นลงสู่พื้นดิน
ที่เคียว กลิ่นอันชวนใจของมันแผ่ข้านตามลม
เหนือเข้าไป ถึงชาย ขร่าผู้ นั่งประสาน มือแน่นิ่ง
อยู่ต่อหน้าหญิงสาว ผู้สะอ้ง กายอยู่ในภพวาทที่
ฝาดนัง ทั้งห้อยตัวหนึ่งผ่านช่องหน้าต่างเข้ามา
เกาะที่หน้าฉาก จากแสงวอบแวบวอมแววมสลับ
รางของมัน หน้านั้นคุสงบและเชือกเอ็น เหมือน
นักรบโบราณที่ขร่า ชิงหาโอกาสได้เป็นครั้ง
แรกในชีวิต ที่จะพักผ่อนไปชั่วกาลอวสาน

มัลย์ ชูพินิจ

ชาติ ๒๕ เมษายน ๒๔๘๙
มรณะ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๐๖

ที่ ๓๓๕/๒๕๐๖

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

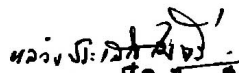
๒๖ สิงหาคม ๒๕๐๖

เรียน คุณสงวน ชูพินิจ

ผมได้นำข่าวเรื่องมรณกรรมของคุณมาลัย ชูพินิจ ขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา
สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงสลดพระราช
หฤทัยมาก

๑ มีพระราชกระแสรับสั่งว่า คุณมาลัย ชูพินิจ เมื่อมีชีวิตอยู่ได้ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือ
กิจการสาธารณต่าง ๆ เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง โดยเฉพาะในหน้าที่กรรมการมูลนิธิช่วยนักเรียน
ที่ขาดแคลน ก็ได้เอาใจใส่ในการทำงานเป็นอย่างดีตลอดมา เมื่อมาถึงแก่กรรมลงเช่นนี้จึงเป็นที่
น่าเสียสลดมาก

จึงขอเรียนมาเพื่อทราบ.

(หลวงประเสริฐไมตรี)

ราชเลขาณุกาโรในพระองค์
สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ

AMBASSADOR

**EMBASSY OF INDIA
BANGKOK**

No. PA/Amb/2/63

22nd August, 1963.

Dear Mrs Malai Chupinit,

Please accept mine and my Embassy's sincere most condolences on the passing away of your popular and well-known husband. Many of us shall personally miss him. Our prayers also go to him.

Yours sincerely,

(Naranjan Singh Gill)

Mrs. Malai Chupinit.
No.32, Soi Sucharit,
Rajavithi Road,
Bangkok

สภาาร่างรัฐธรรมนูญ

๒๒ สิงหาคม ๒๕๐๖

เรื่อง นายมาลัย ชูพินิจ สมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ถึงแก่กรรม

เรียน คุณนายสงวน ชูพินิจ

ตามที่แจ้งว่านายมาลัย ชูพินิจ สมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ได้ถึงแก่กรรม
ด้วยโรคมะเร็งในปอด ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๐๖ นั้น
ได้รับทราบแล้วด้วยความเศร้าสลดใจเป็นอย่างยิ่ง จึงขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

อนึ่ง ใ้แก่ข่าวอันเศร้าสลดใจนี้แจ้งต่อที่ประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ
เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๐๖ บรรดาสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญได้แสดงความไว้อาลัย
ที่ได้สูญเสียเพื่อนสมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญที่ดีไปหนึ่งคน.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

พลเอก

(พลวงสุทธิสาร รมทร)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

มูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ในพระบรมราชูปถัมภ์
 สำนักงานชั่วคราว : กองแผนเพื่อการศึกษา
 กระทรวงศึกษาธิการ โทร. ๔๖๑๓๘

ที่ ม.น.ท. ๐๖๔/๒๕๐๖

๒๒ สิงหาคม ๒๕๐๖

เรียน คุณสงวน ชูพินิจ

คณะกรรมการบริหารมูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ในพระบรมราชูปถัมภ์ รู้สึกเศร้าสลด
 เสียใจเป็นอย่างยิ่ง เมื่อได้ทราบข่าวมรณกรรมของคุณมาลัย ชูพินิจ การที่คุณมาลัย ชูพินิจ จากไปอย่าง
 กระทันหันในครั้งนี้ ไม่เพียงแต่มูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ฯ จะสูญเสียกรรมการบริหาร ฯ ที่ได้ทำคุณ
 ประโยชน์แก่มูลนิธิ ฯ อย่างมากที่สุดไปผู้หนึ่งเท่านั้น ประเทศชาติยังได้สูญเสียบุคคลที่ทรงคุณค่าแก่สังคม
 อย่างมากไปด้วย คณะกรรมการบริหารมูลนิธิ ฯ เชื่อว่าคุณมาลัย ชูพินิจ ไกละหิงโลกันนี้ไปแต่เพียงสรีรร่าง
 เท่านั้น แต่ชื่อเสียงคุณความดีของคุณมาลัย ชูพินิจ จะคงอยู่เป็นตัวอย่างแก่บุคคลที่มุ่งจะพัฒนาสังคมตลอดไป

ในนามของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ฯ ผมขอแสดงความเสียใจ
 อย่างสุดซึ้งมายังคุณ และบุตรธิดา มาในโอกาสนี้ ด้วยเทวาทะแห่งกุศลกรรมที่คุณมาลัย ชูพินิจได้บำเพ็ญมาตลอด
 ชีวิตคงจะคลมทันกาลให้คุณมาลัย ชูพินิจ ประสมแต่ความสุขในสรวงสวรรค์เป็นแน่แท้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายเกรียง เอี่ยมสกุล)

อุปนายก ลงนามแทน

นายกกรรมการบริหารมูลนิธิ ฯ

ประวัติ

นายมาลัย ชูพินิจ เป็นบุตรนายสอน นางระเบียบ ชูพินิจ เกิดเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๔๘ ณ ตำบลคลองสวนหมาก ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น นครชุมน์ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร (บรรพบุรุษนั้น สืบมาจากตระกูลเก่าของ “บางช้าง” รัฐบาลกรคิดค่อนมาจนถึงขั้นปู่ และถูกย้ายไปประจำที่จังหวัดกำแพงเพชร ในสมัยรัชกาลที่ ๕) บิดา มารดามีได้รับราชการ หันมาประกอบอาชีพในทางค้าไม้สักและไม้กระยาเลย

๑. นายมาลัย ชูพินิจ เป็นบุตรชายคนหัวปี มีน้องชายและน้องสาวอีก ๔ คน คือ
๒. เด็กชาย (ถึงแก่กรรม)
๓. นางสาว สำเนียง ชูพินิจ
๔. นายประสาน ชูพินิจ
๕. นางสาวมาลี ชูพินิจ (ถึงแก่กรรม)

นายมาลัย ชูพินิจ ได้ทำการสมรสกับนางสาวสงวน จันทร์สิงห์ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๗ มีบุตร ธิดา ๕ คน คือ

๑. นายสุกค ชูพินิจ (นิติศาสตรบัณฑิต)
๒. นายกัศิ ชูพินิจ (รัฐศาสตรบัณฑิต)
๓. นางสาวขนิษฐา ชูพินิจ ปีที่ ๒ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๔. นางสาวโสมนัส ชูพินิจ ปีที่ ๒ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
๕. เด็กหญิงสมาพร ชูพินิจ ปี. ๖ โรงเรียนครุโศทยาน

ได้ทราบจากคุณมาลัยว่า เมื่อเด็ก ๆ นั้นได้เรียนหนังสือที่วัดพระบรมธาตุ แล้วต่อมา ก็ย้ายไปเรียนที่โรงเรียนประจำจังหวัดกำแพงเพชร จนกระทั่งอายุครบ ๑๐ ขวบ จึงเข้ามาเรียนต่อในกรุงเทพฯ ที่โรงเรียนวัดบพิตรพิมุข จนจบชั้นสูงสุดคือมัธยมปีที่ ๖ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๐ ถึง ๒๔๖๕ จากโรงเรียนวัดบพิตรพิมุข คุณมาลัยไปเรียน ต่อชั้นมัธยมปีที่ ๗ ที่โรงเรียนวัดเทพศิรินทร์ เรียนอยู่ ๑ ปี พอสอบชั้นมัธยม ปีที่ ๗ ได้แล้ว ก็ลาออกไปเรียนต่อชั้นมัธยมปีที่ ๘ ที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย คุณมาลัยสำเร็จชั้นประโยคมัธยมวิบูลย์ชาย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๗ ที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนี้เอง

คุณมาลัยผ่านวัดมาแล้ว ๒ วัด คือ วัดบพิตรพิมุข กับ วัดเทพศิรินทร์ วัดที่ ๓ ที่ คุณมาลัยเข้าเรียนอีก คือ วัดบวรนิเวศ ที่วัดบวรนิเวศนี้คุณมาลัยสมัครเข้าเป็นนักเรียนฝึกหัดครู ส่วนวัดที่ ๔ ที่คุณมาลัย ไปอยู่อีก คือ วัดสระเกศ ที่วัดสระเกศนี้ คุณมาลัยไม่ได้ไปเรียน แต่คุณมาลัยไปสอน คุณมาลัยรับ ราชการเป็นครูอยู่ที่โรงเรียนวัดสระเกศถึง ๒ ปี คุณมาลัยลาออกจากอาชีพครู มุ่งหน้าเข้าหางานประพันธ์ และงานหนังสือพิมพ์ เพราะรักที่จะแสวงหาความรู้ ความชำนาญ เพื่อหวังจรโลงกิจการทางหนังสือพิมพ์และงานประพันธ์ให้ก้าวหน้าทันสมัยเทียบมาตรฐาน กับสถาบันที่ มุ่งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและต่อประเทศชาติ คุณมาลัยจึงเข้มงวดสูงสุด โถม ทั้งกำลังใจ กำลังกาย เข้าต่อต้านอุปสรรคและอันตราย คุณมาลัยไม่ยอมหวาดเกรง มีหน้าข้างใจเย็น ยิ้มสู้—สู้ทุกสิ่งทุกอย่าง อยู่ท่ามกลางความบีบคั้นและกดดัน เกือบตลอดเวลา

พบข้อความจากจากสมุดพกของคุณมาลัยซึ่งบันทึกประวัติของตัวเองไว้ว่า

รับราชการเป็นครูอยู่ ๒ ปี

งานหนังสือพิมพ์ ใน พ.ศ. ๒๔๖๘ ลาออกจากครูไปทำงานเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ “ไทยใต้” อยู่ที่จังหวัดสงขลาเป็นเวลา ๑ ปี

ใน พ.ศ. ๒๔๗๐ เดินทางกลับกรุงเทพฯ ประจำแผนกสารคดีของหนังสือพิมพ์รายวัน
“ บางกอกการเมือง ”

ใน พ.ศ. ๒๔๗๑-๒๔๗๒ เป็นผู้ช่วยบรรณาธิการ และต่อมาเป็นบรรณาธิการหนังสือ
พิมพ์รายบ๊วค์ “ สุภาพบุรุษ ”

ใน พ.ศ. ๒๔๗๒ ได้รับความแต่งตั้งเป็นหัวหน้าแผนกสารคดีหนังสือพิมพ์ “ ไทยใหม่ ”
ที่ตรอกกัปตันบุช ยุคแรก จึงหยุดการพิมพ์จำหน่าย “ สุภาพบุรุษ ”

ใน พ.ศ. ๒๔๗๓ ลาออกจาก “ ไทยใหม่ ” มาออกหนังสือรายสัปดาห์ “ ผู้นำ ”
ที่โรงพิมพ์ไทยพาณิชย์การเดิม ถนนสีลม

ใน พ.ศ. ๒๔๗๕ เสด็จในกรมพระราชวังฯ ออก “ ประชาชาติ ” รายวัน ได้รับความ
ตำแหน่งเป็นหัวหน้าสารคดีและบันเทิงคดี ต่อมาได้เป็นบรรณาธิการ “ ประชาชาติ ”
ทั้งรายวันและรายสัปดาห์

ใน พ.ศ. ๒๔๘๐ ลาออกจาก “ ประชาชาติ ” เพราะสุขภาพไม่ดี ไปทำไร่อยู่ที่
หัวหินเป็นเวลา ๑ ปี ใน พ.ศ. ๒๔๘๑ กลับมาพระนคร เข้ารับตำแหน่งหัวหน้าสาร
คดีและบันเทิงคดีของหนังสือพิมพ์รายวัน “ ประชามิตร ” ซึ่งออกใหม่ที่บางขุนพรหม
ต่อมาได้เป็นบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายฉบับนั้น และบรรณาธิการของ
“ สุภาพบุรุษ ” หนังสือเช้า ซึ่งเป็นของบริษัท “ ไทยวิวัฒน์ ” จำกัด เช่นเดียวกัน

ใน พ.ศ. ๒๔๘๖ ลาออกจาก “ ประชามิตร - สุภาพบุรุษ ” ด้วยสุขภาพไม่สมบูรณ์
ลงไปทำสวนมะพร้าวอยู่ที่พนังกัดก จังหวัดชุมพร เป็นเวลา ๑ ปี

ใน พ.ศ. ๒๔๘๘ บริษัทไทยพาณิชย์การขายกิจการให้แก่ นายอารีย์ ลีวีระ เจ้าของ
หนังสือพิมพ์ “ สยามนิกร ” รายวัน และหนังสือ SIAM CHRONICLE รายวัน
ได้รับเชิญให้ไปร่วมงาน และเป็นหุ้นส่วน มีตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาของบริษัท เขียน
บทความและคอลัมน์ “ ระหว่างบันทึก ” ประจำ “ พิมพ์ไทย ” หนังสือเช้า
ซึ่งออกใหม่ประจำวันจนถึงปัจจุบันรวมเวลา ๑๘ ปี

งานประพันธ์ เริ่มเขียนเรื่องสั้นลงหนังสือ “เสนาศึกษา” และ “ศัพท์ไทย” “ไทยเขมร” แต่ พ.ศ. ๒๔๖๑ เป็นประจำตลอดมา เมื่อได้เป็นบรรณาธิการ “สุภาพบุรุษ” รายบักซ์ ก็เริ่มประพันธ์นวนิยายขนาดยาวและเรื่องสั้นลงหนังสือนี้ และเพื่อนหนังสือรายคาบแทบทุกฉบับตลอดจนแปลงานวรรณกรรมของ เมรี คอเวลล์, จอห์น กอด สเวอรี, ฌาน โคล ฟรานส์, ฮาร์ดี, ที เคอ โมปาซองส์ และอื่น ๆ ตลอด ๓๘ ปีของชีวิตนักหนังสือพิมพ์ ไม่สามารถแยกออกจากชีวิตของการประพันธ์ ได้ทำควบกันไปทุกโอกาสและเวลาอำนวย ได้ประพันธ์เรื่องสั้นลักษณะต่าง ๆ กัน ไว้กว่า ๓,๐๐๐ เรื่องนวนิยาย และวิทยานิพนธ์ที่พิมพ์เป็นเล่มแล้วโดยสำนักพิมพ์ต่าง ๆ กันกว่า ๕๐ เล่ม และต้องค่าของครุสภารับไว้จะพิมพ์ต่อไปอีกกว่า ๒๐ เล่ม ทางวิทยุกระจายเสียง เขียน “ข้อคิด” ซึ่งเกี่ยวกับปรัชญาในการครองชีวิต เป็น การประจำวันอยู่ ๒ ปี ออกอากาศโดย ท.ท.ท. และที่สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่ง เดียวกันนี้เองได้เขียนบทละครวิทยุ เรื่อง “ล่องไพร” อันเป็นนวนิยายผจญภัย ออก อากาศเป็นประจำสัปดาห์ ติดต่อกันเป็นเวลา ๕ ปีเต็ม ทางโทรทัศน์ เขียนบทละครออกอากาศทั้งช่อง ๔ และช่อง ๑ มากกว่า ๕๐ เรื่อง และยังเขียนอยู่ เป็นการประจำเดือน

งานสาธารณะ

เป็นกรรมการบริหารในคณะกรรมการชุดแรกของ ส.น.ท.

เป็นอุปนายกของ ส.น.ท. ในปัจจุบัน

เป็นอุปนายกของสมาคมภานาณีสละหนังสือ

เป็นกรรมการบริหารมูลนิธิวิชาการหนังสือพิมพ์

เป็นกรรมการบริหารมูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลนในพระบรมราชูปถัมภ์

เป็นกรรมการมูลนิธิราชประชาสมาสัย

เป็นกรรมการสภาสังคมสงเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์

เป็นกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

เป็นที่ปรึกษาสภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์

เป็นประธานกรรมการประชาสัมพันธ์สมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย

เป็นสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ

เป็นผู้บรรยายพิเศษลักษณะวิชาการบริหารฝ่ายบรรณาธิการในแผนกวารสารศาสตร์ คณะ
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ด้านต่างประเทศ

๑. เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้รับเชิญจากรัฐบาลเยอรมันตะวันตกไปสังเกตสถานการณ์
ในเบอร์ลิน และเยอรมันตะวันตก

๒. ใน พ.ศ. เดียวกันนี้ ได้รับเชิญไปประชุม APACL องค์การต่อต้านคอมมิวนิสต์
ครั้งที่ ๕ ณ เซอูลประเทศเกาหลี

๓. ได้รับเชิญจากรัฐบาลไต้หวันให้ไปสังเกตการณ์ ณ เกาะคีม็อบ

๔. ใน พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้รับเชิญไปประชุม APACL ครั้งที่ ๖ ณ กรุงเทพฯ
และดำเนินงานทั่วเกาะไต้หวัน

๕. ปีเดียวกันนี้ ได้รับแต่งตั้งร่วมคณะผู้แทนไทย ไปร่วมสัมมนาขององค์การซีโต้
ณ เมืองละฮอร์ประเทศปากีสถาน

- ๖. ได้รับเชิญจากบริษัทการบิน AIR FRANCE เดินทางรอบโลก
- ๗. ได้รับเชิญจากรัฐบาลเยอรมัน ไปสังเกตสถานการณ์ เบร์ลิน และเยอรมันตะวันตกอีก พร้อมทั้งรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
- ๘. ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้รับเชิญจากรัฐบาลญี่ปุ่นไปเยือนประเทศนั้น เพื่อสังเกตการณ์การเศรษฐกิจ ศึกษาวัฒนธรรม และเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ก่อนนายกรัฐมนตรีโอเคะจะเดินทางมาเยือนไทยในเดือนพฤศจิกายน
- ๘. ได้รับเชิญจากสมาคมการประพันธ์ฟิลิปปินส์ให้ไปประชุมที่นาเกียว ในเดือนธันวาคม
- ๑๐. ได้รับเชิญจากบริษัทการบิน SWISSAIR และรัฐบาลสวิสส์ให้ไปเยือนประเทศสวิสเซอร์แลนด์

๕)

งานอดิเรก

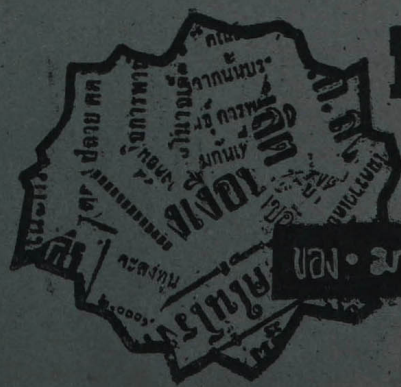
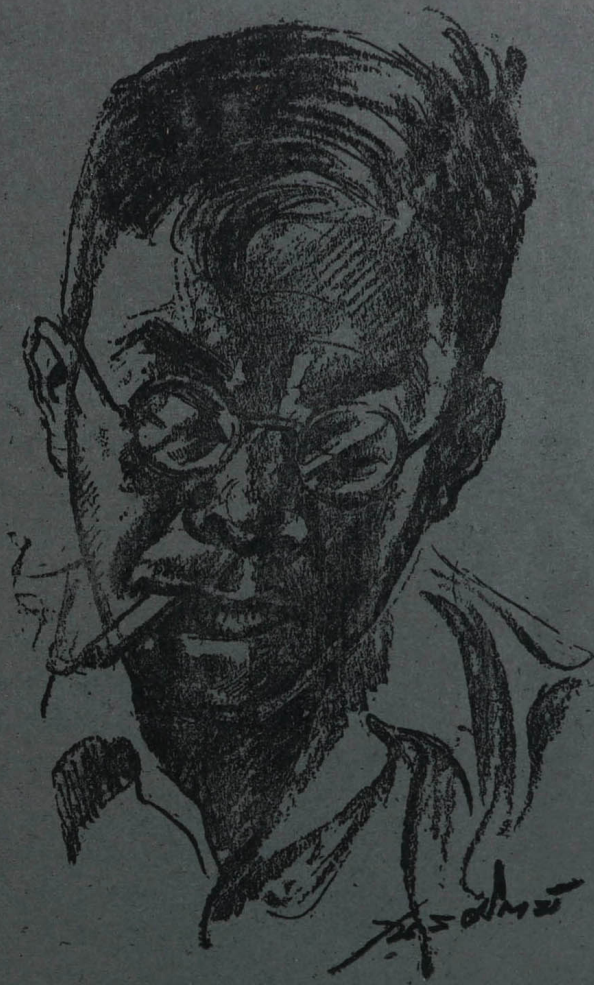
- ๑. ค้นคว้าทางพระพุทธศาสนา จิตวิทยา ประวัติศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์
- ๒. ป่ารุกถาและอภิปราย
- ๓. เลี้ยงกล้วยไม้
- ๔. การดนตรี
- ๕. ออกป่าล่าสัตว์ใหญ่

เมื่ออายุ ๑๐ ปี คุณมาลัยจากกำแพงเพชรมากรุงเทพฯ คุณมาลัยมาเรียนหนังสือต่อเมื่อจบการศึกษาแล้ว คุณมาลัยก็ได้ทอดทิ้งการศึกษาเสียเลยทีเดียว ยังคงศึกษาหาความรู้ ความชำนาญต่อไปอีก ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ ในบั้นปลายของชีวิต

คุณมาลัยได้รับพระราชทานปริญญาคุณวุฒบัณฑิตศึกษาศาสตร์ ซึ่งมีคน
หนึ่งสี่พัน ห้าร้อยคนที่ได้รับเกียรตินี้ คุณมาลัยเริ่มชีวิตการศึกษาที่วัด โดยเริ่ม
ตั้งแต่วัดพิตรพิมุข วัดเทพศิรินทร์ วัดบวรนิเวศ และวัดสระเกศ แต่ขณะนี้
คุณมาลัยจากไปแล้ว คุณมาลัยอายุ ๕๘ ปี คุณมาลัยจากกระท่อม ป.ล. ถนน
ราชวิถีไปเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ เวลา ๑๑.๔๕ น. ด้วยโรค
มะเร็งในปอด ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ รุ่งขึ้นวันที่ ๒๑ คุณมาลัยก็ได้กลับไปอยู่
ที่วัดอีกแห่งหนึ่ง แต่คราวนี้เป็นวัดมกุฏกษัตริยาราม นับเป็นวัดสุดท้าย

คุณมาลัยสร้างตัวที่วัด และต้องสลายตัวที่วัดอีกเช่นเดียวกัน ความหม่นเวียน
เปลี่ยนแปลงของโลกมีเกิดก็มีดับ แต่คุณมาลัยดับ ดับจริง ๆ บุตรและภรรยาต้องต่อสู้
กับความมีคมกันอย่างทรหด เหลือแต่พระคุณอันสูงสุด ผลงานที่มีค่า และ
ปริญญาคุณวุฒบัณฑิตทางวารสารศาสตร์ของคุณมาลัยเท่านั้น ที่คอยคำจูงใจให้ครอบครัว
ดำเนินภาวะไปด้วยความทนงและความสุข จวบจนชีวิตทุกชีวิตในสกุล “บุพนิช”
จะตามไปพบกับคุณมาลัยอีก ทั้งนี้สักที่ชาติก็ตาม ได้มุ่งมาครปรารถนาไว้เป็นที่สุดแล้ว.

ระหว่าง ชีวิต

แอง • มอลีย์ บูพินิจ •

เมื่อคนเราอยู่ในป่าชีวิตทุกชีวิตมีค่าเท่ากันทั้งนั้น   ไม่ว่าท่านจะเป็นชาวกรุงและเขาจะ
เป็นชาวเขาชาวดอย

(ล่องไพร, นวนิยาย)

น้อย อินทนนท์

“ --- คุณเอาอะไรมาคิดว่าความรักจะมีแต่ในเมือง ส่วนในป่ามีแต่ความติดเนื้อตัง
ใจ และความใคร่อย่างเดียรรานเปล่า สิ่งที่คนเมืองเรียกว่ารักต่างหากเป็นความใคร่
ส่วนในป่านี่จะเป็นรักจริง --- ”

(ล่องไพร, นวนิยาย)

น้อย อินทนนท์

“ ทุกอย่างแหละพีทิตที่ชีวิตจะมีให้ แต่ไม่ใช่อย่างที่เรารู้ จันทากับข้าผ่านมาแล้ว บางคราว
อดไม่มีอะไรจะกิน แม้มันจะล่อยหรือคบเขียดเป็นเวลาหลาย ๆ วัน บางคราวเราเป็นไข
นอนชมอยู่ด้วยกัน โดยไม่มีใครรู้ ไม่มีใครเหลียวแล จนกระทั่งหายไปเอง ทุกสิ่งทุก
อย่างแหละที่ชีวิตนี้จะมีให้ นอกจากชีวิตของคนเดนตายเท่านั้น --- ”

(ตาลยอดดำน, เรื่องสั้น)

เรียมเอง

โดยกำเนิด มนุษย์ทุกคนเกิดมามีอิสระ เป็นไทแก่ตัวทุกประการ ปราศจกข้อผูกพันและ
พันธะแก่ผู้ใดและสิ่งใดในการที่จะเป็นตัวของตัวเอง การศึกษาและขนบธรรมเนียมประ
เพณี และสังคมที่ได้รับการอบรมที่หลัง เพียงแต่มีความหมายจะให้เขาประพฤติถูกต้อง
ตามธรรมเนียม และอยู่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์ต่อไปอย่างดีที่สุดที่จะดีได้ แต่มิได้หมายจะให้
ทอดตัวลงไปเป็นทาสแก่ความปรารถนาของผู้อื่น โดยสูญเสียความเคารพตนเองทุก
ประการ

(ป.ล., บทความ)

ม. ชูพินิจ

กฎเกณฑ์และระเบียบแบบแผนของสังคม ก็ทำนองเดียวกับกฎหมาย มิได้หมายความว่า
ว่าจะดีและถูกต้องเสมอไป มิฉะนั้นเราก็คงจะไม่มี การสังคายนา ไม่มี การแก้ไข ปรับ
ปรุง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ส่วนใหญ่ ข้าพเจ้าอาจจะเก่าเกินไป แต่ศรัทธา
อย่างเดียวในการครองชีวิต คือศรัทธาตามพุทธวินัย และพระธรรมคำสั่งสอนของพระผู้
รู้แจ้งเห็นจริง ศรัทธาในการศึกษาตัวเอง รู้จักตนเองก่อนที่จะศึกษาค้นอื่น และรู้จัก
คนอื่นต่อไป

(ป.ล., บทความ)

ม. ชูพินิจ

“เสียใจ. ผมหัวเก่าเกินไปที่ยังคิดว่า ความกตัญญูและรู้จักตัวของตัวยังเป็นคุณธรรมอัน
ประเสริฐของมนุษย์ ไม่ว่าจะแก่นักมวยหรือนักอะไร ระวังหน่อยคุณช่อลดา ความ
ล้มตัวเช่นนั้นนำไปสู่ความประมาท และนักมวยที่ประมาทไม่อาจจะเป็นแชมป์เปี้ยนที่ดี
ได้”

(แชมป์เปี้ยนโลก, นวนิยาย)

แบบคตลิ่งกร็อบ

“แน่ละ ความผิดพลาดทั้งหลายเหล่านี้มาซึ่งความป่วนรำว แสงใจเสมอ แต่เธอก็หลีกเลี่ยง
ไม่พ้น เธอจะต้องผจญกับมัน ไม่ว่าจะหันหลังให้เวทีมวยกลับไปสู่วีรณา หรือ
พยายามบากบั่นต่อไปในชีวิตนี้”

(แชมป์เปี้ยนโลก, นวนิยาย)

แบบคตลิ่งกร็อบ

“ฉันต้องการที่จะมีความสุขหนักหนา — — — อยากทราบสักครั้งเท่านั้นว่า ความสุขของคนเราหมายความถึงสิ่งถึงเพียงไหน โธ่! ปรีชา ฉันคิดไม่เห็นเลยว่า เหตุไฉนฉันจึงจะต้องทนทุกข์ทรมานไปชั่วชีวิตด้วยเหตุนี้เดียวที่โลกงโง่งฉันผิด ? เมื่อความรักและความสุขทางแซนออกมาหาฉันแล้ว ไฉนจะไม่ให้ฉันยอมรับเอาไว้ ? ไฉนฉันจะยอมให้ผ่านพ้นไปเสีย ? ฉันไม่ใช่คนที่ทำผิดคิดมิชอบอย่างไรเลย!”

(สวรรค์ในนรก, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

มันอาจจะเป็นความฉลาดหรือพูดกันตรง ๆ มันอาจจะเป็นการโง่บัดซบซัด ๆ ที่คนเราจะครองชีวิตอยู่ไปวันหนึ่งๆ โดยไม่ได้คิดถึงสวัสดิภาพของวัยอันสูงงอมวันหนึ่งข้างหน้า วัยซึ่งนัยน์ตาของท่านจะฝ้าฟาง วัยซึ่งคนโดยมากกลัว เพราะมันเป็นวัยของการถูกทอดทิ้ง ละเลยไม่เหลียวแล วัยซึ่งไม่มีใครสนใจ เพราะมันเป็นวัยชราซึ่งมักจะถูกลืม แม้แต่ผู้ที่เคยรักเราและเราเคยรัก

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

ความจริงที่เดียวไม่ได้ข้อหนึ่งอยู่ที่ว่า คนเราที่หวาดกลัวเท่ากับคนปราชัยแล้วทุกประตู และโรคไม่สู้อะไรก็เกิดจากความกลัวและขาดความมั่นใจในตัวเองโดยเฉพาะ ถ้าหากจะมีเสียงหนึ่งเสียงใดกู่ก้องร้องตะโกนออกไปปลอบใจประชาชน พลโลกผู้ตื่นตระหนกตกใจว่า ทุกสิ่งทุกอย่างเรียบร้อย ก็จะได้การต้อนรับอย่างเกรี้ยวกราว แต่ก็ไม่เคยปรากฏเสียงอย่างนั้น รัฐบาลเกือบทุกรัฐบาลในโลกกลับแสวงหาผลประโยชน์และอำนาจในการรักษาฐานะของตนด้วยความหวาดกลัวของพลเมืองไว้ตลอดกาล

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ฟูนิจ □

ความรักอันหมกมุ่นจดจางาม ซึ่งควรจะนำไปสู่การสมรสที่ผาสุกโดยมากต้องหยุดชะงักโรยราไป ถ้าไม่ด้วยการวางตัวปึงซาเป็นแบบผู้จัดเกินไป ก็ด้วยความใจเร็วด่วนได้เกินไปของฝ่ายหญิง ในความรักและการสมรสนั้น การปลุกให้เกิดความปรารถนา การหล่อเลี้ยงให้มีชีวิตชีวา การหนุนบำรุงให้เจริญ และการชักนำ เป็นบทกวีอยู่ในตัวของมันเอง— — บทกวีของการเกี้ยวพาราสี ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของทั้งสองฝ่าย

(ชีวิตสมรส, บทความ)

□ ผุสตี □

ดอกจันทน์กะพ้อร่วงพรุ แต่มิได้หล่นลงสู่พื้นดินทีเดียว กลับสีขาวของมันน้อยๆ และอ่อนนุ่มปลิวกระจายตามลมเหมือนฝูงผึ้งซึ่งแตกรัง ไปตกที่นั่นนิตที่นั่นน้อย บนพื้นสีเขียวในลำคู ก็เลื่อนกลาตออยู่รอบโคนต้นอย่างที่เคยหล่นมาแล้วในชีวิตของมัน ต่างแต่วันนี้ไม่มีใครเขาจะเหลียวแล ไม่มีใครเขาจะเอาใจใส่ ไม่มีแม้แต่เด็กจะคอยเก็บไปร้อยเป็นพวงมาลัยเล่น หรือใส่พานบูชาพระ บางทีกลับเคราะห์ร้ายปลิวไปตกลงกลางทางเดินก็รังแต่จะถูกเหยียบย่ำแหลกเหลวไปได้ผ้าเท้าที่โหดร้ายของคนผู้ไม่รู้จักค่าของมัน ทำนองเดียวกับหัวใจอันบริสุทธิ์ของหญิงสาว ถูกขยี้โดยชายผู้ไม่รู้จักคุณค่าของความรัก

ดอกจันทน์กะพ้อร่วงพรุ แต่มิได้หล่นลงสู่พื้นดินทีเดียว เกษรเล็กๆ แดงเรื่อแกมเหลืองลอยว่อนกระจัดพลัดพรายอยู่ในอากาศที่โปร่งสะอาดน้อยหนึ่ง เหมือนลวดสายของตาข่ายที่คลุมไตรพระ กลับและเกษรอาจจะตกลงถูกเหยียบเป็นผุยผงไป โดยผู้คนที่เข้ามาพลุกพล่านอยู่ในบ้านวันนั้น แต่ไม่มีใครเลยจะสามารถเป็นมารทำความชอกช้ำให้แก่กลิ่นหอมหวานชวนใจของมันได้ กลิ่นที่ฟุ้งจรอยู่ในอากาศซึ่งล่องลอยไปทั่วบริเวณบ้านอย่างที่มีมันเคยฟุ้งมาแล้วตลอดชีวิต — — — ๖๑

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

แม่อนงค์

ขณะที่ห้องฟ้าในชีวิตมีตม่น สิ่งหนึ่งที่เราจะพึงกระทำ มิใช่เงยหน้าขึ้นสู่กำบั้น ให้เหวดาเบ้องบนหรือคนอื่น หากอยู่ที่นั่งลงพัก ทำนองเดียวกับคนได้รับความลำบาก ครอบคร่ำในการเดินทางทุ่กันดารมาแต่ไกล พยายามมองหาทิศทาง และรวบรวม พลังเสียใหม่ แล้วจึงออกเดินทางต่อไป แต่ขณะที่ท่านพักนานเกินไป ด้วยความ ครุ่นคิดถึงแต่ความผิดหวัง ความน้อยเนื้อต่ำใจ ซึ่งผ่านไปเป็นความหลังอย่างไม่มีทางจะ แก้อไ้ ท่านก็อาจไม่มีโอกาสลุกขึ้นเดินต่อไปได้ไกล

ความหลังหรือสิ่งใด ๆ ที่ผ่านไปแล้วมิได้มีความหมาย จะให้กลับมาคอยบั้นทอนศรัทธา และมานะพยายามของคนเรา ให้ทอดยอมมากไปกว่าสำหรับจะเป็นประทีปส่องทาง และ เตือนให้ท่านระมัดระวังตัวต่อไปในอนาคต ขณะที่เราปล่อยให้ความหมกมุ่นครุ่นคิด เข้าครอบงำจิตใจนานเกินไป แทนที่จะเป็นประโยชน์และเป็นยาบำรุงกำลัง มันก็กลับ กลายเป็นไร้สาระ และยาพิษอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

(ชีวิตประจำวัน. บทความ)

ม. ชูพินิจ

“— — — โลกไม่ต้องการอักษรศาสตร์ การดนตรีหรือวิชาช่างจิตรกรรม เหมือนต้องการเด็กตะกละขี้แย ซึ่งจะเติบโตขึ้นเป็นชายหญิงขี้แยตะกละตะกราม ส่วนใหญ่ของคนเหล่านี้ไม่มีความมุ่งหมายอะไรในชีวิต นอกจากตะกละตะกรามและขี้แย — — —”

(ศาสนารัก, นวนิยาย)

□ ม. บูห์นิจ □

“— — — เมื่อมีชาติ ประเพณีก็ต้องเกิด แล้วก็เจริญก้าวหน้า และประเพณีก็มีลักษณะไม่ผิดอะไรกับผลไม้สุก เมืองอมหนักเข้ามีแมลงหรือหนอนเจาะก็จะเน่าหล่นลงมาจากกิ่ง — — —”

(ศาสนารัก, นวนิยาย)

□ ม. บูห์นิจ □

“— — — คนกล้าเขาย่อมซ่อนความเจ็บปวดไว้แต่ในใจ และนั่นที่เดียวในเรื่องรักนั้น คนที่พูดน้อยที่สุด เป็นคนรักมากที่สุด — — —”

(ศาสนารัก, นวนิยาย)

□ ม. บูห์นิจ □

“ ท่านขุนไม่ควรจะไปคิดถึงการตอบแทนเมื่อท่านขุนทำคุณกับใคร ความกตัญญูกตเวที เป็นสิ่งที่คนเราไม่มีสิทธิ์จะเรียกร้อง — — — ”

(สุตหนทาง, นวนิยาย)

แม่นงค้

ทุก ๆ วันเสียงปืนลั่นอยู่ตามป่า ตามทุ่งและเชิงเขา พอดตกเย็น พวกคนใช้ก็ห้ามเหยื่อ มี ไก่. เก้ง. กวาง หรือเสียงผาคิดมือมาเสมอ ไกลจะสิ้นฤดูหนาวอยู่ในมิขำมีนานนี้ แล้ว ฤดูร้อนส่งสัญญาณให้รู้ล่วงหน้ามาแต่ไกล ไบไม่ถูกลมพัดปลิวว่อนมาเหนือสนามหญ้าแต่ท้องทุ่งราวฝูงนก อากาศรุ่มไปด้วยกลิ่นของดินและ แผ่นโลกซึ่งร้อนและเหนียวอ่อน — — — เหนียวและร้อนเหมือนหนังร่างกายของสตรีที่ชุ่มไปด้วยเหงื่อขณะเมื่อเปลื้องเครื่องแต่งตัวออกอย่างเกียจคร้าน.

(ไม่มีอะไรเกิดขึ้น, เรื่อง สั้น-สั้น)

เรียมเอง

“ — — — พิมพ์ ฉันอาจจะแคะต้องตัวเธอไม่ได้ แต่ฉันได้รับความสุขยิ่งกว่านั้น จากการฟังเธอพูด ได้ยินเสียงหัวเราะ ข้าเลื่องคู้กระโปรงปลิวไปตามลม แลเห็นนมสะท้อนขึ้นลงอยู่ในเสื้อทุก ๆ อริยาบทเวลาเดิน มันไม่เกี่ยวกับการแคะต้องอะไรหรอกพิมพ์ ฉันพอใจที่จะได้ยินเสียงฝีเท้าเธอเดินแผ่วเบาไปกับพื้นห้อง เสียงกระซิบกระซาบในที่มืด ปรกกายผมอันเกิดจากกระทบกับแสงแดดหรือแสงเดือน ทำไมฉันจึงจะต้องตาย ในเมื่อฉันยังมีตาของเธอสำหรับจะดู — — — ตาที่ดำยิ่งกว่านิล ผมที่ละเอียด แล้วยังสะโพกที่กว้างเวลาโกรธกระพืดกระพืด มันยังมีอะไรอีกหลายอย่างนะพิมพ์ มีความหมายสำคัญสำหรับฉันยิ่งกว่าโลก ยิ่งกว่าชีวิต ยิ่งกว่าความชื่นชมยินดี หรือความเจ็บปวดรวดร้าว ยังมีอะไรต่ออะไรอีกหลายอย่างที่โลกนี้ ชีวิตนี้ยังเป็นหนี้ฉันอยู่ — — — ทำให้ฉันไม่อยากตาย — — — ”

(คนที่ไม่ยอมตาย, เรื่องสั้น)

□ เรียบเอง □

“ ในทันทีที่เอ็งเป็นเมียทิดเรื่อง เราจะต้องเลิกติดต่อกันอย่างนี้จำปา เอ็งจะต้องเป็นเมียมันต่อไปคนเดียว คิดถึงข้าอย่างพี่หรืออย่างซู้ที่เคยรักกันมาก่อน แต่อย่าคิดอย่างผัว! ”

(ทุ่งมหาราช, นวนิยาย)

□ เรียบเอง □

“ — — — ความไว้วางใจในเกียรติยศอย่างเหล่านี้ ซึ่งชั่วช้าเสียยิ่งกว่าอาชญาโทษ เจ้าช้อย
นี่เองที่ชักพาให้เด็กหญิงที่น่าสมเพชเหล่านี้พากันกระทำฆาตกรรม และอัตวินิบาตกรรม
และล่วงละเมิดศีลธรรมของประชาคม เพราะทนต่อกฎอันเข้มงวดไปด้วยอันตรายของชีวิตไม่
ได้ ที่จริงมนุษย์ชาติต่างหากซึ่งควรระอวยแก่ตัวเอง เพราะตีค่าความรักเป็นความเลว
ทรามไปหมด ”

(ศีลธรรมของมนุษย์, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

— — — ความรักที่เกิดขึ้นโดยปราศจากคัมภีร์หาวาคะนั้นเป็นความรักอันบริสุทธิ์ผุดผ่องและ
สูงส่ง เพียงแต่การได้พบปะซึ่งกันและกัน ได้ไปมาหาสู่กันทุกวัน การชำเลื่องนิตย์ม
น้อยเท่านั้น ก็เป็นการยืนยันความรักซึ่งกันและกันอย่างพอเพียงแล้ว

(สุคหนทาง, นวนิยาย)

แม่อนงค์

“ — — — สัตว์ชาติญาณของบ่าคงจะไม่ไปไหน อารยธรรมอาจจะเปลี่ยนรูปโฉมโนม-
พรณภายนอกของโลกและมนุษย์ไป ชนบประเพณีและมรยาทของสังคมได้รับการตัด
แปลงขัดเกลาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย แต่จิตใจของเรายังคงเดิม — — — จิตใจยังคงตก
เป็นทาสของสัญชาติญาณกวมารมณณ์แบบเก่า อยู่ภายใต้การบังคับเรียกร้องของร่างกาย
ตราบใดที่ใจเรายังอยู่ในภาวะนั้น ความเจ็บ ความอ้างว้าง, ว้าเหว่ ซึ่งเป็นยอด
ปรารณาของผู้รักสงบ ก็ยังจะคงเต็มไปด้วยอันตราย จากการตกอยู่ใต้อำนาจของสัญ
ชาติญาณนั้นต่อไป

(ฟาถลัม, เรื่องสั้น)

□ เรียมเอง □

ในบรรดาอารมณ์ที่ชั่วร้ายทั้งหลายไม่มีอะไรเลยจะรุนแรง เท่ากับอารมณ์ของ ความหวาด
กลัว ไม่ว่าจะกลัวจน กลัวคนจะไม่รัก กลัวความทุกข์ยาก กลัวความอดอยาก กลัวจะ
ไม่มีที่อยู่ กลัวไม่มีงานทำ กลัวความเจ็บไข้ได้ป่วย กลัวความอ้างว้างว้าเหว่ และทุก
สิ่งทุกอย่าง กลัวจนกระทั่งสิ่งที่ท่านไม่ทราบว่ามันเป็นอะไร และคืออะไร ?

(วิถีชีวิต, บทความ)

□ มาลธ บูพินิจ □

จากสวนหลังบ้านเสียงจิ้งหรีดและแมลงต่าง ๆ ร้องขึ้นมาแผ่ว ๆ เสียงของมันแหลมเล็ก ว่าง
เวงและเศร้าอยู่ในความมืด มีทันารู้สึกใจผ่อขึ้นมาอย่างบอกไม่ถูก แล้วก็ว่าเหว่ แต่ไม่
ใช้ว่าเหว่ด้วยนึกถึงผู้ใด แม้แต่สุเมิตร หากว่าเหว่ใจตนเองอยู่ในท่ามกลางความมืดภายใต้
ราตรีที่ท้องฟ้าคาดไปด้วยดวงดาวระยิบ ว่าเหว่ภายใต้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ ซึ่งทำ
ให้โลกเป็นโลก ให้มนุษย์เป็นมนุษย์ ปุ่ขุ่นแต่ละคนงมหายไปตามวิถีทางของตนเอง
แล้วแต่อำนาจของกฎธรรมชาติจะบังคับให้เป็นไป

(มัทนา, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

“ชีวิตมีค่าอะไร ถ้ามันจะราบรื่นไปเสียทุกอย่าง ปราศจากอุปสรรคที่จะคั่นร่น ปราศจาก
อันตรายเป็นจะคอสู้ และปราศจากผู้ที่พร้อมรับความสุข ความภาคภูมิใจ เพราะชัยชนะ
ที่เราได้มา –”

(ทุ่งมหาธาต, นวนิยาย)

□ เรียมเอง □

“ถ้าดิฉันจะร่วงหล่นลงด้วยน้ำใจของคุณ. เพื่อนรัก. มันคงไม่ก่อนใบไม้ในหน้านี้จะร่วงหมดเป็นแน่ — — —”

(ไม่มีอะไรเกิดขึ้น, เรื่อง สั้น—สั้น)

□ เรียมเอง □

“อ้อ! กันเขียนเพื่อจะให้ใครรู้และบูชาเรื่องของคุณเท่านั้นหรือ?” เขาตั้งกระทู้ “กันวิวอนอันขอการสรรเสริญเยินยอจากชุมชนมุขมนใจบาปหยามช้า ธรรมจรรย์ต่างๆนั้นหรือ? หรือว่ากันได้เขียนเรื่องเด็กหญิงโง่ๆ ที่หลงรักกับผู้ปกครองหล่อน และเมื่อแต่งงานแล้ว กลับหนีตามพระเอกเลิกหรือคนชั่วรดไป หรือว่ากันได้หยิบปัญหาอันเหลวแหลกระหว่างเพศขึ้นมาเขียนฉีกช้ออกเป็นชั้นๆ? ก็เปล่าทั้งสิ้น ก็เมื่อเช่นนี้จะให้กันหวังได้อย่างไรว่าพวกแม่ค้าชาวตลาดจะยกย่องเรื่องของคุณ มันไม่ผิดอะไรกับจะให้เขาชอบพระนลคำจันท์ หรือ ไตรภูมิพระร่วง นี่แหละกันจึงขอบอกว่ากันพอใจแล้วเท่าที่กันเป็นอยู่เวลานี้ คือนักแต่งหนังสือที่ไม่มีใครรู้จักและบูชา”

(ศาสนารัก, นวนิยาย)

□ ม. ชูพินิจ □

“มันอาจจะเป็นโลกของพระศรีอารีย์” ช่างพิมพ์ทำ “ถึงกระนั้นมนุษย์เรายุคนนี้อาจไปถึงได้ ไม่ใช่อนาคต ไม่ใช่ชาติหน้า แต่ในชาตินี้ถ้ามนุษย์พยายามกำจัดความเห็นแก่ตัวให้น้อยลง แม้เมตตาจิตให้มากขึ้น — — —”

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

“— — — ธรรมดาคนเรา มักจะไปรู้สึกค่าของอะไรก็ตามเมื่อสูญเสียสิ่งนั้นไปเสียแล้ว และคร่ำครวญว่าพันด้วยความเสียดาย โดยไม่มีวันที่จะได้มันกลับคืนมา — — —”

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

ความรักจะต้องก่อรากของมันขึ้นเอง จนบุคคลสองคนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อันหนึ่งอันเดียวในความคิด อันหนึ่งอันเดียวในความหวัง อันหนึ่งอันเดียวกันในศรัทธา ขณะใดที่บุคคลเรตกอยู่ในภวะนั้นแล้ว ไม่มีอำนาจใดในโลกนี้เลยจะมาแยกออกจากกันได้

(เกิดเป็นหญิง, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

“ — — — มองดูกรุงเทพ ฯ ข้างหน้าคุณก็จะเห็นแต่สิ่งเจริญตา และคนที่เจริญใจ ใช้ชีวิตกันอย่างในโลกนี้ไม่มีอะไร นอกจากความสุข และเสียงหัวเราะ แต่มองเข้าไปข้างหลัง คุณก็จะเห็นอย่างที่คุณกำลังเห็น และผมกำลังเห็น สถานที่อื่นเป็นแหล่งเพาะความสกปรกเชื้อโรค นักเลงและความเสื่อมของศีลธรรมจรรยา แต่ละไบหน้าบอกถึงประวัติความทุกข์ทรมานอันปราศจากการเหลียวแลของแต่ละคน แต่ละไบหน้าบอกถึงน้ำตาที่ตกใน และเสียงร้องไห้ที่อดกลั้น นั่นผู้ชายที่อนาคตเต็มไปด้วยความมืดมน นั่นผู้หญิงที่ความยากจนบังคับให้บำเพ็ญชีวิตอยู่ได้ด้วยการทำงานขยัน และนั่นเด็กซึ่งเทวดาเลี้ยงไม่มีผ้าจะคลุมกาย ไม่มีอาหารจะทะนุบำรุงพอ ไม่มีใครจะอบรม ความรักของพ่อแม่ คำน เพราะทุกทรมานที่ได้รับไม่ต่างอะไรกับเด็กตามท้องไร่ท้องนาที่คุณเห็นมาแล้ว ”

(บุษบาเสียงเหียน, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

“ — — — ผู้ต้องหาตามสายตาของกฎหมายอาจยังบริสุทธิ์จนกว่าศาลจะได้พิสูจน์ความผิดแน่ชัดลงไป แต่ในสายตาของผู้ถือกฎหมายและสังคม ผู้ต้องหาเป็นผู้ร้ายไปแล้ว ”

(นามนี้ไม่เป็นข่าว, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

ถูกของเฟลีนแล้ว トラバドที่เขาเป็นผู้รับใช้ประชาชน สิทธิในความสุขหรือประโยชน์ ส่วนตนจะต้องยับยั้งไว้ก่อน เขาอาจจะแต่งงานเมื่อเวลานานไป เมื่องานในหน้าที่ได้ปฏิบัติสำเร็จแล้ว เจ้าสาวของเขาอาจจะเป็นเฟลีน และก็อาจจะเป็นวิไล แต่ในบัจจุบัน เขาจะต้องแต่งงานกับประชาชนทั้ง ๑๗ — ๑๘ ล้าน ทนทุกขทรมานด้วยกันต่อไป กัดฟันเผชิญกับภาวะอันคับแค้นแสนเข็ญกันต่อไป จนกว่ายุคที่ดีกว่านี้ จะสว่างรำไรขึ้นที่ขอบฟ้า

(เกิดชาติหนึ่ง, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

อุดมคติมิใช่สิ่งที่ท่านจะเปลี่ยนแปลงมาเนพฤกษการณอันแจ่มกระจ่างแก่ความเข้าใจของคนทั่วไป ได้ภายในเวลาอันจำกัด และเมื่อท่านรักที่จะรุดหน้าไปตามศรัทธาและหลักการณชั้นนั้น ท่านก็ควรพร้อมที่จะรับความขมขื่น ความปวดร้าว แสลงใจ แม้กระทั่งการเสียสละ ด้วยการชดใช้ของท่านเอง

(เกิดชาติหนึ่ง, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

“ แชนเปียน เพื่ออะไรกัน ? เพื่อที่ฉันจะได้รับการตอบแทนจากใครต่อใครอย่างที่ได้รับมาแล้วอย่างนั้นหรือ ? ขอให้ดูว่าเวลานั้นมีอะไรเหลือ นอกจากตัวเปล่า เงินทองที่สะสมเอาไว้ได้หมดไป ผู้ที่เรียกตัวเองว่าเพื่อนฉันในเวลาชนะหายหมดในเวลาแพ้ เล็กกันที่สำหรับชีวิตโกหกคอแผล ฉันรู้ตัวที่ว่าที่อยู่ของฉันต่อไปคือ คันได กับวัวกับควายกลางทุ่งนา — — — ”

(แชนเปียนโลก, นวนิยาย)

แบบตลิ่งกรือบ

“ — — — ฉันไม่ได้บอกเธอหรือรีว่า เพื่อนจริงในวงการกีฬาที่ทำนองเดียวกันกับในวงการอื่น อาจหาได้เป็นหมื่นเป็นแสนเมื่อเธอกำลังเจริญรุ่งเรือง ชื่อเฟื่องเป็นที่เชิดชูยกย่องแก่คนทั่วไป แต่หันใดที่เธอตกต่ำ หันใดที่เธอไม่เป็นอย่างความคิดความหวัง หรือความเพ้อฝันของเขาจะวาดให้เป็น เธอก็จะถูกละลืมเหมือนไม่มีตัวตนอยู่ในโลกนี้ นั่นแหละที่เรียกกันว่าชีวิต มันไม่มีอะไรนอกจากความผิดหวังบ้าง สมหวังบ้างติดต่อกันไป — — — ”

(แชนเปียนโลก, นวนิยาย)

แบบตลิ่งกรือบ

— — — เด็ก ๆ ทั้งหลายก็เหมือนกัน ถ้าครูหรือผู้ใหญ่คอยแต่ประคับประคองกันเรื่อยไป ไม่ให้เด็กมีโอกาสใช้ความมานะพยายาม ความดิ้นรนต่อสู้ของตนบ้าง โตขึ้นก็รังแต่จะอ่อนปวกเปียก รู้ไว้เถอะว่า ทุกครั้งที่เราเผชิญหน้ากับปัญหาใด ๆ ไม่ว่าจะมันจะยากลำบากสักเพียงไหน ถ้าพยายามต่อสู้เอาชนะผ่านไปได้ ก็เป็นกำลังและกำไร สำหรับจะสอนให้รู้จักเผชิญกับปัญหาใหม่และใหญ่กว่าเก่าต่อไป

(บทเรียนจากชีวิต, บทความ)

□ น. น. น. □

ขณะเมื่อยังเป็นเด็กเล็กอยู่ในหัวเมือง ข้าพเจ้าเคยกลับจากการดูงานผ่านกองฟอนที่ลูกโพลงอยู่ในป่าช้า ข้าพเจ้าเคยผ่านศาลาและลานวัดที่ร่มครึ้ม ตลอดจนกระทั่งหลงป่าอยู่เป็นเวลาติดต่อกันสองคืน ในกรณีนั้นท่านรู้สึกเย็นวาบไปตามไช้สันหลัง บางครั้งอยากจะออกวิ่ง บางคราวเหมือนจะก้าวขาไม่ออก เว้นไว้แต่เวลามีสุนัขสักตัวเป็นเพื่อน เว้นไว้แต่จะร้องเพลงหรือผิวปากปลอบใจ หลายครั้งที่เดียว ข้าพเจ้ารู้สึกว่าความกลัวมักเกิดขึ้นในเวลาที่เราอยู่หนึ่ง ๆ โดยไม่ได้ทำอะไร และในเวลาที่เราไม่ได้ทำอะไร กลับเป็นเวลาที่ทำมาที่สุดด้วยความคิด ขณะใดที่ท่านไม่คิด ท่านก็ไม่กลัว!

(แว่นใจ, บทความ)

□ ฉ. ฉ. ฉ. □

กฎที่ควรกำหนดจดจำในระยะนี้จึงมีอยู่ว่า อย่าวิพากษ์หรือพยายามค้นหาความผิดของคน
รัก การบ่นกะปอดกะแปด จู้จุกจิกยิ่งเป็นโทษใหญ่ ในการที่จะเอามาใช้กับคนรัก
ของเรา เมื่อเห็นสิ่งใดไม่เป็นที่พอใจ แทนที่จะบ่นพร่ำรำพรรณหรือหน้าเงาเป็น
ม้าหมากรุก วิธีที่ถูกอยู่ที่ควรพยายามส่งเสริม สนับสนุนให้เขาแก้ไขปรับปรุงตัวของตัว
เองต่อไปด้วยความมีการระต่อกันตามสมควร

(ชีวิตสมรส, บทความ)

□ ผลดี □

——หากความเห็นแก่ตนเองบังเกิดขึ้นในชั้นคณะผู้รั้งยังเห็นการปกครองของประเทศ
ใดแล้ว ประเทศนั้นเป็นอันเตรียมการบังสุกุลได้ ความชั่วร้ายของผีลึกลับ จะเหนี่ยวรั้ง
วิญญาณของมนุษย์เราต่ำลงไม่ว่าจะอยู่ในชั้นเศรษฐกิจหรือกระยาจก หลักธรรมของชาติจะ
เป็นเพียงเพื่อความเห็นแก่ได้ของตนเอง กฎเกณฑ์ต่างๆ ถูกเพิกถอนทิ้ง ความสุจริต
กลับเป็นคุณธรรมซึ่งละลี้มกันเสีย ทรัพย์สินต่างๆ เสื่อมสูญไป สماعมแลลโมสรทั้งหลาย
เป็นแหล่งของหลุมอบายมุขและเงิน

(คนที่ไม่ยอมขายตัว, บทความ)

□ มาลัย บูนิจ □

เมื่อคนเราเสียคนแล้ว เขาบอกตัวเอง, ไม่มีความจำเป็นอย่างไรที่จะต้องเผชิญหน้ากับความจริง และเหนือสิ่งอื่นใด ก็คือความจริงที่แสดงใจ เขาเองยังอยู่ในฐานะของคนป่วยทั้งกายและใจ ครองชีวิตอยู่วันหนึ่ง ๆ ด้วยการปลีกตัวอยู่ห่างจากผู้อื่นเท่านั้น

(โรคเจ็บในอก, เรื่อง สัน – สัน)

□ เรียมเอง □

“ มาบัดนี้ฉันทราบดีแล้ว — — — ” เขากล่าวต่อไปอย่างอ่อนใจ “ ทราบยิ่งกว่าครั้งก่อน ๆ ว่า ฉันได้ทรุดโทรมและเลวทรามลงเพียงใด ทราบดีว่าคุณรังเกียจจนกระทั่งจะให้มืออันขาวสะอาดของคุณมาแตะต้องกับมืออันสกปรกโสมนมของฉัน เวลานี้เราอยู่ในที่ใกล้ชิดกัน แต่แม้กระนั้นชั่วโลกเหนือและชั่วโลกใต้ก็ยังไม่ห่างเท่ากับเรา ฉันเองไม่ได้เป็นอะไรเลย นอกจากตัวนอนที่อยู่ใต้ผ้าเท้าคุณ ”

(สวรรค์ในนรก, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

“แต่ทำไมจะต้องหอบหิ้วกันไปไกลถึงป่าหรือตำบลเหล่านั้น ในเมื่อคุณพระต้องการเพียง
หนีจากสงครามโลก มนุษย์และความหวาดกลัว” ข้าพเจ้าว่า “คนเราไม่มีวันจะหนีสิ่ง
เหล่านั้นพ้น トラบโดที่เราหนีจากตัวเองไม่ได้ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน นอกฟ้าป่าหิมพานต์
หรือเขาเขี้ยว หนีให้พ้นจากตัวเอง พิจารณาตัวเองเหมือนสังขารของคนอื่น และปลง
ตก เป็นอย่างเดียวกันจะดับความหวาดกลัวเหล่านั้นได้ มิฉะนั้นนานไปก็อาจจะเกิด
กลัวความเปลี่ยว ว้าเหว่ ฝนที่ตกหึ่งคืนทั้งวันตลอดเดือน น้ำที่นองไปทั้งป่าไปไหนไม่
ได้ เพราะว่าตามความหมายและกฎธรรมชาติ มนุษย์เราเกิดมาเป็นสัตว์เมือง — —

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

บทเรียนที่ได้รับมาทั้งยามดีและยามร้าย ทำให้ข้าพเจ้าแน่ใจข้อหนึ่งว่า ไม่มีชีวิตมนุษย์
คนใดในโลกนี้ที่จะไม่มีค่าควรแก่การศึกษา ควรแก่การพิจารณาและบันทึกไว้ ไว้บ้างที่
ท่านผู้อ่านคนใดอาจจะได้พยายามรักษาสมุดบันทึกลงไปได้หมดจดงดงามพอ บางที่ท่าน
อาจจะกลับบันทึกความจริงลงในทุกสิ่งทุกอย่าง แต่แล้วเมื่อมีหน้าจางเพราะติดธุระอื่นหรือ
ลืมก็เลยปล่อยปลงทิ้งไว้ บางท่านอาจจะวิตกกังวลถึงสายตาคนอื่น ที่บังเอิญมาอ่าน
พบบันทึกประจำวันของท่านเข้า เลยกระดากอายเลิกไปก็มีมาก

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

“ตามความรู้สึกของภักดิ์ ความรักระหว่างชายหญิงมีอยู่อย่างเดียวกับเท่านั้น คือรักกันโดยไม่ต้องการเหตุผล ไม่ต้องการมิตรภาพหรือความเหนียวรั้งยั้งคิอะไร เพราะโดยรักย่อมหมายครอบคลุมสิ่งเหล่านั้นไว้หมดแล้ว อารมณ์อาจจะทำให้หลงง่าย แต่มันก็เต็มไปด้วยความบริสุทธิ์ใจ ในขณะที่เหตุผลเป็นเครื่องมือของมนุษย์ สำหรับจะเอาวัดเอาเปรียบกับทั้งในการรับและการให้ แม้กระทั่งในเรื่องรัก———”

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

ความรักของคนเรามีค่าอะไรเล่า ตราบใดที่ยังมีความระแวงแคลงใจเจือปนอยู่ มันไม่ต่างอะไรกับยาพิษ ที่จะแทรกเข้าไปในความคิดของคนเรา จนกลายเป็นของขึ้นขมและเมื่อคนเรากอดอยู่ในสภาพนั้นเสียแล้วก็ยากที่จะทำความเข้าใจกันได้——— ไม่มีอะไรเลย——— อัจฉราที่รัก——— จะแสดงหัวใจ ผู้ชายเขาเท่ากับที่ได้ทราบว่าชาติ ศรัทธา ชาติความเชื่อถือ ชาติความไว้วางใจ และชาติความคารวะจากคนที่เขารัก——— คนที่เขา กำลังจะแต่งงานด้วย———

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

“ — — — ข้าต้องการเห็นทุกคนครบครัน และทุกคนในคลองได้ได้อยู่และกินกันอย่าง
คนควรจะไม่ใช่อ่างว้าวอย่างควาย เจ็บได้เจ็บไป ตายได้ตายไปไม่มีการเยียวยา
ไม่ได้การรักษาเพราะหาหมอไม่ได้ หากคนเหลียวแลไม่ได้ ในเมืองกับปากคลองห่างกัน
เพียงชั่วแม่น้ำคั้นเท่านั้น แต่เราก็ออยู่กันเหมือนคนละโลก และเกิดมาคนละยุค ข้า
อธิษฐาน สุดใจ ขอให้ข้ามีน้ำใจเข้มแข็งเหมือนพะโบ้ เพื่อจะได้พาพวกเราไปสู่คืนวัน
ที่ดีกว่านี้ — — — ”

(ทุ่งมหาราช, นวนิยาย)

□ เรียบเอง □

มารยาทเป็นกฎเกณฑ์ เป็นระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดขึ้นตามความนิยมของชุมชน
หรือขนบธรรมเนียมของสังคมประจำคนนั้น สมัยนั้น ที่เราเรียกกันว่า “ดี” ทั้งๆ ที่
หลายกรณี กฎเกณฑ์เหล่านั้นเป็นอันมากเต็มไปด้วยความหยาบคาย หน้าไหว้หลังหลอก
และสอนให้คนไม่เป็นตนของคน

(อาณาจักรของข้าพเจ้า, บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

เราควรจะทำความเข้าใจกันเสียให้ดีกว่า การแต่งงานไม่ใช่การเล่นหม้อข้าวหม้อแกงสำหรับเด็กๆ การมีครอบครัวเป็นกึ่งพาระหว่างผู้ใหญ่ คิดดูเถิดว่าแม่พวกผู้ใหญ่ซึ่งเคยได้เห็นชีวิต ได้เห็นโลกและได้รับความชำนาญ รอบรู้ในการเป็นอยู่ของบรรดาสิ่งทั้งหลาย ยังอาจพลาดพลั้งกันได้มากมาย เหตุไฉนเด็กอ่อนไร้เดียงสาจะมีโอกาสชนะความพลาดพลั้งของการวิวาห์ไปได้ ?

(มีผู้เมื่อไรดี ? , บทความ)

□ เรไร □

ความเข้าใจผิดอย่าง ใหญ่หลวงของคนเรา นั่นคือการนั่งลงยกมือขึ้นถอดออก แล้วก็ร้องฟังว่า “ วะ, งานบำพรณนี้ใครจะทำมันได้ ” จะเป็นงานประจำวันในหน้าที่ หรือว่าเรียนวิชาใดๆ หรือให้ความเอื้อเฟื้อแก่เพื่อนบ้านใกล้เคียงก็ตาม หากเรานั่งใจมันลงไปว่า เราจะทำแล้วจะรู้สึกความสำเร็จตามความประสงค์เสมอ การนั่งงอมืองอเท้าคุดนิ้วเล่นแล้วก็เชื่อว่าวาสนาจะบันดาล ให้สิ่งหนึ่ง สิ่งใดบังเกิด ขึ้นเอง นั้นเป็นความโง่เขลาอย่างหาที่เปรียบมิได้

(หากตั้งใจจริงท่านต้องสำเร็จ, บทความ)

□ มาลัย ชูพินิจ □

“ นิ่งเสียดีกว่าวันดี ” หญิงชรากล่าวต่อไปด้วยเสียงเดิม “ บ้าเองยินดีที่ลงเอยเสียได้เช่น
นั้น เจ้าร้องไห้เพราะไม่รู้ว่ามีนัยความว่าอะไร แต่ไม่มีอะไรในโลกที่จะมาทำให้
บ้าหลังน้ำตาเพื่อพ่อเสมอได้ เพียงเมื่อเข้าเฝ้าเจ้าเป็นแม่ของเด็กคนหนึ่งซึ่งไม่ประสีประสา
อะไรนอกจากรักความสนุกสนาน แต่คืนนี้เจ้าเป็นแม่ของผู้ชายคนหนึ่งซึ่งอยู่ในบรรดาผู้
กล้าหาญทั้งปวง ไม่ว่ากรุงศรีอยุธยาหรือที่ไหนในโลก คนทั้งเมืองเขาจะพากันพูดถึง
เสมอ — — — ลูกพระมหาเสนาธิ พวกผู้หญิงที่เป็นแม่ทั้งหลายคงจะพยายามสอนลูกของตน
ให้เป็นลูกอย่างเขาต่อไป ร้องไห้ทำไมวันดี เจ้าไม่รู้หรือหรือว่า ในโลกนี้มีอะไรต่อ
อะไรอีกหลายอย่างที่ยิ่งใหญ่กว่าความตาย นิ่งเสียเถอะ, ปล่อยให้พวกเขา เด็กๆ หรือคนไม่
ประสีประสาดีกว่าเป็นคนร้องไห้ ”

(ตายเพื่อเกิด, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

การพูดตรงอย่างซื่อสัตย์อาจจะไม่ค่อยมีคนชอบฟัง แต่บางครั้งมันก็ช่วยไม่ได้ ในเมื่อ
ก็พามาช่วยเป็นทั้งหลักวิชา ศิลป และมนุษยธรรม ซึ่งต้องการเผชิญกับความจริงแทนการ
สรรเสริญเยินยอกันส่งเดชไป จนหลายนักมวยเสียคน และสิ่งที่ควรเป็นก็พากลายเป็น
ฆาตกรรม — — —

(แชมเปียนโลก, นวนิยาย)

แบคคาลิ่งกร็อบ

“...ในระหว่างคนที่เรารักกับคนที่รักเรา เมื่อบุขบรักเขา บุขบก็อยู่ในอารมณ์อย่างหนึ่งซึ่งชวนให้เคลิบเคลิ้ม ชีวิตเป็นของราบรื่นเต็มไปด้วยความสดชื่น และความหวังทุกอย่างในภาวะเช่นนั้น คนเราคิดว่าตนจะตาย แทนกันได้ และตาย แทนกันได้จริง ๆ เพียงแต่มันไม่เสมอไป...ในเมื่อคนเราแต่งงานกัน เปลี่ยนสภาพจากหูกับตามือกับเท้ามาเป็นล้นกับพื้น เผชิญกับของจริงแทนภาพฝัน ความรักอาจจะเป็นกำลังใจให้บุขบงรับทุกข์ทรมาน ความขมขื่น กระทบกระเทือนใจไปได้ชั่วระยะหนึ่ง ช้าหรือเร็วไม่สำคัญ แต่ในวันหนึ่งบุขบงก็จะรู้สึกว่ถึงสายใยเส้นสุดท้าย แล้วชีวิตรักก็จะแหลกสลาย การสมรสเลิกล้ม เพราะอย่างธรรมชาติอื่นทั่วไป ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมมีขีดสุดของมัน

(สามเหลี่ยม, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

ชีวิตมีค่าอะไรถ้ามันราบรื่นไปเสียทุกอย่าง ปราศจากอุปสรรคที่จะค้นรณ ปราศจากอันตรายเป็นจะคอสู์ ปราศจากผู้ที่จจะร่วมรับความสุข ความภาคภูมิใจ เพราะชัยชนะที่ได้รับมา — —

(ทุ่งมหาราช, นวนิยาย)

เรียบเอง

“ถึงแม้ว่าความรักอันยิ่งใหญ่ ศรัทธาอันสูงส่งและความหวังที่หวานชื่นของดิฉันจะแหลกสลายไปแล้ว ดิฉันก็ไม่ยอมปล่อยให้ตกต่ำตามไปด้วยเป็นอันขาด ”

“ดิฉันได้สูญเสียความบูชาการระต่อผู้ชายที่ดิฉันได้มอบความสุขในชีวิตให้เขาไปแล้ว แต่ดิฉันจะไม่ยอมเสียการบูชาการระในตัวเอง ดิฉันจะแสดงให้เห็นว่า ดิฉันสามารถหาความสุขได้แม้จะไม่ใช้ในชีวิตรัก ซึ่งเคยว่ามันจะอยู่และหาไม่ได้ ”

(บทเรียนจากชีวิต, บทความ)

□ ก. ก. ก. □

“เดี๋ยวนี้ก็นั่นใจแล้วว่ามันจริงทุกอย่าง ฐูใหม่ครับ. ระหว่างที่คุณใช้ชีวิตสำราญอยู่กับท่าน เทวดาทิ้งหลายทีนี้ในดงเศรษฐี ที่ไม่มีใครรู้ว่าความอดอยากคืออะไร การไม่มีบ้าน ไม่มีอนาคต ไม่มีแม้แต่ความหวัง หมายความว่าอะไร พวกเราที่โน่นกำลังจะอดตาย บ้านของผมถูกขายเลห้ง วัควายไร่นาถูกยึด — ฉิบหายวายวอดหมดทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีอะไรเหลือ ”

(เกิดชาติหนึ่ง, เรื่องสั้น)

□ เรือมเอง □

“ความรักเป็นของร้อน สำหรับผู้หวังคอยแต่จะรับ แต่เป็นของเย็นสำหรับหวังแต่จะให้ — — —

ความรักสำหรับผมหมายถึงการให้ หมายถึงการทอดหนุนสิ่งที่เรารักเราบูชาในฐานะสิ่งอันควรแก่การสักการะ พ้นจากอำนาจฝ่ายต่ำหรือสิ่งปฏิกุศลใด ๆ จะเกลือกกลั้วถึง ความรักสำหรับผมมิใช่หมายถึงการกระหยื่อกระแย่งเอาสิ่งที่ตนต้องการ โดยมีได้คิดว่ามันจะกระทบกระเทือนถึงผลประโยชน์ของใครหรือไม่..... เทียบยาไปบนหัวใจของใครหรือไม่ — — —”

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

แม่อนงค์

เพราะมัน, นัยน์ตาของผู้หญิงผู้มีหัวใจอันอิสระ คือกฎของหัวใจยิ่งใหญ่กว่ากฎของมนุษย์ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นความปรารถนาของผู้ชายปรากฏอยู่ในตาคู่นั้น เพราะว่ามันเป็น นัยน์ตาของผู้หญิงรุ่นเก่าตัดผู้เติมไปด้วยความเป็นผู้หญิงเต็มตัว

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

แม่อนงค์

ข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่ง ซึ่งพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อเสรีภาพในการที่จะคิดจะเขียน และแสดงออกซึ่งทัศนะและความคิดเห็นใดๆ ความจริงนั้น, ได้เคยต่อสู้ขัดขวางมาทุกครั้ง เพื่อเสรีภาพดังกล่าวแล้ว แต่ไม่ใช่เสรีภาพในการทำลาย ไม่ใช่เสรีภาพที่จะแทรกใส่ยาพิษเข้าไปในจิตใจของบุคคลผู้ไร้เดียงสา เด็กตาบอดๆ และผู้บริสุทธิ์ให้ทรุดโทรมเสื่อมทราม และร่วงโรยไป จนกลายเป็นสภาพจากมนุษย์ผู้ประกอบไปด้วยสติสัมปชัญญะ ไปเป็นสัตว์ของสังคม!

(หนังสือ, บทความ)

ทนอ่านหนังสือ

คำว่า "รัก" เป็นคำที่เข้าใจยาก และไม่ใช่ง่ายสำหรับจะอธิบายให้ผู้ที่ไม่เคยมีความรักเข้าใจได้ แต่ในที่นี้ขอแนะนำว่าก่อนจะเริ่มรัก ควรจะรู้จักซึ่งกันและกันเสียก่อน

(สวนสวาท)

พลัษณ์

ไม่มีอะไรเป็นความลับในเรื่องเครื่องปลูก ไม่มีอะไรเป็นความลับในเรื่องการให้ปุ๋ย ไม่มีอะไรเป็นความลับในการรักษา เมื่อมันเป็นโรค หรือถูกรบกวนด้วยตัวแมลง แต่ทั้งๆ ที่รู้กันอยู่ในปัญหาเหล่านั้น การเลี้ยงกล้วยไม้ให้งาม ก็ยังมีใช้จะกระทำกันได้ทุกคน ไป トラบไตที่ความรัก ความเอาใจใส่ สนใจศึกษาในปัญหาเหล่านั้นของคนเรายังแตกต่างกัน ทำนองเดียวกับการรักษา ดูแล และเลี้ยงลูกของแต่ละคน

(ธรรมชาติ, สารคดี)

ลดาวักษ์

“ผมก็ทำนองเดียวกับสัตว์ที่เขาจับมาหัดละครนั่นเอง พิมพ์, ผมเพียงแต่ปฏิบัติไปตามความเคยชินที่เขาอบรมไว้เท่านั้น แต่ส่วนสัญชาติญาณ ยังไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงเลย”

(ชัยชนะของพิมพ์, นวนิยาย)

แม่อนงค์

รสนิยมเกิดจากความสนใจ และนิสัยก็เกิดจากความเคยชิน ความงามของธรรมชาติ ความสงบและความสุขของดินฟ้าอากาศสิ่งแวดล้อมมิใช่จะมาถึงคนเราง่าย ๆ แต่มันก็มีใช้สิ่งสุดวิสัย ครั้งหนึ่งเมื่อท่านลอยละล่องไปท่ามกลางไร่และนาเหล่านั้น สีเขียวขจี หรือเหลืองอร่ามเป็นทะเลทองของมันอาจจะเป็นเพียงภาพที่พิมพ์ไว้ เพียงแค่ครั้งต่อไป ....และต่อไป. เจียบๆ แซ่ม้าและแน่นอน. อานาจของมันจะค่อยซึมซาบเข้าสู่หัวใจหลังไหลไปตามเส้นเลือด จนกระทั่งที่สุดท่านก็รู้สึกเหมือนเป็นส่วนหนึ่งของมัน หรือเป็นมัน

ท่านกลับจากห้องทุ่งโล่งเหล่านั้น ผิวกร้าน หน้าเกี่ยมกระปรักระเปร่า ร่างเก่า แค้กชีวิตใหม่ ท่านย่างเข้าสู่โลกและชีวิตที่ท่านเพิ่งจากไปเพียงวันเดียว เหมือนคนที่เดินทางมาแต่ไกล เต็มไปด้วยความกระหาย คาดหมายและหวัง เพราะฉะนั้นจึงพร้อมที่จะเผชิญชีวิตประจำวันต่อไปด้วยนัยน์ตาอันแจ่มใส และหัวใจที่เบิกบาน จนกว่าความอิดโรยเหนื่อยอ่อนจากการงาน ควันไฟ และฝุ่น จะเรียกร้องให้กลับไปสู่ทุ่งโล่งอีกครั้ง!

(ปล., บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

“เปล่าเลย” เข็มสันตีระ “ฉันบอกแล้วว่า โลกตะแบกมิได้หมายถึงแต่เพียงนางข้าว
เหย้าเรือน หรือชีวิตใครคนใดคนหนึ่ง ซึ่งเสียไปในการบ่อนกนมัน โลกตะแบกหมาย
ถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ทั้งเจพิศ ลูกบ้านเหล่านั้นและฉันได้รับจากมัน ความเป็นอันหนึ่งอัน
เดียวกัน - การใช้ชีวิตประจำวันอดีตที่ผ่านมาไปแล้ว ปัจจุบันซึ่งกำลังเป็นอยู่ และอนาคต
ที่จะมาถึง ทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้งสุข และทุกข์ เสียงหัวเราะและร้องไห้ เพราะโลกตะแบก
เป็นสัญลักษณ์ และตัวแทนของวิถีชีวิตประจำวัน และปัญหาทางใจของทุกคนที่อยู่ใน
มันมากกว่าจะเป็นปัญหาของวัตถุสิ่งของ บ้านช่อง ห้องนา ที่ดิน ซึ่งสร้างขึ้นด้วย
น้ำมือของมนุษย์ ฉะนั้นมันจึงไม่มีวันตาย ตราบใดที่ความรู้สึกเหล่านั้นยังผูกพันทุกคน
ไว้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกรียงและพวกของเขาอาจจะเผา อาจจะทลายมัน จนไม่มี
อะไรเหลือ แม้แต่ไม้สักต้นหรือหญ้าสักกอ แต่โลกตะแบกก็จะมีวันรอดตาย เราจะ
สร้างมันขึ้นใหม่อีกที่นี้ หรือที่ไหนไม่สำคัญ ตราบใดที่ยังมีเจพิศ มีฉัน มีลูกบ้าน
เหล่านั้น อยู่เพื่อกันและกัน ตายเพื่อกันและกันต่อไป”

(เห่าคง, นวนิยาย)

□ นายคอกไม้ □

พวกเราอาจจะเป็นกสิกรที่ยังขาดการศึกษาอย่างเหตุผลที่คุ้นอ้างในสภา พวกเราอาจจะยังไม่สุกงอมพอสำหรับการใช้สิทธิตามระบอบประชาธิปไตย แต่ในฐานะที่เป็นคนไทยซึ่งเป็นเจ้าของแผ่นดินผืนนี้เหมือนกัน เราคิดว่าเราพอเข้าใจที่จะใช้สิทธิในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษย์

(เกิดชาติหนึ่ง, นวนิยาย)

เร็มเอง

ขนบธรรมเนียมประเพณีและแบบแผนสร้างขึ้นโดยมนุษย์ สำหรับมนุษย์จะอยู่ร่วมกันด้วยดีในยุคหนึ่งยุคใด มันอาจจะถูกต้องและเหมาะสมตลอดไปทุกยุคทุกสมัย แต่ก็มิใช่จะเสมอไป การแต่งงานสำหรับดิฉันหมายถึงความรักและความเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจ ขณะที่คุณแน่ใจว่าปราศจากสิ่งเหล่านั้นต่อกัน ขณะนั้นควรจะแยกทางเดินทันที แทนที่จะทนทุกข์ทรมานอยู่ร่วมกันต่อไป มันไม่เป็นประโยชน์แก่ใคร

(เกิดชาติหนึ่ง, นวนิยาย)

เร็มเอง

“ฉันได้รับบทเรียนมามากพอแล้วว่า คนเราที่ปรารถนาจะไปให้ถึงที่หนึ่งทีใดโดยทางลัด หลีกเสี่ยงไม่พ้นเลยต่อการเบียดเบียนผลประโยชน์ของคนอื่น เงินที่ได้มาง่าย และความร่ำรวยที่ดิบตัวเร็ว อาจจะเป็นความสุขของคนไม่กี่คน แต่ก็นำความขมขื่นปวดร้าวไปสู่คนอื่นอีกเป็นจำนวนมากที่เกี่ยวข้องอยู่ด้วย ถูกอย่างที่ผมเคยบอกคุณ คนที่น่าสงสารที่สุดในโลกไม่ใช่คนที่ยากจน ไม่ใช่คนชุกข์ชะระวาง หรือไพร่กระจุมพี แต่เป็นคนที่ไม่มีใครรัก คนที่แพ้ใจตัวเอง ตกเป็นทาสความปรารถนาของตัวเอง——”

(ทุงมหाराช, นวนิยาย)

เรียบเอง

จิตรกรผู้วาดอาจจะมีฝีมือไม่ถึงขนาดศิลปินเริ่มบรังก์ของวิลันดาเวล้งเกล้งของเสปญหรือของเรโนลด์ของอังกฤษ แต่แสงและสีทำให้ละม้ายไปในทางแนวของเรอนัวร์ และมานัค..... เพียงละม้ายสุดตาเตือนใจของทุกคนที่แรกเห็น ก่อนอื่นก็คือนัยน์ตาซึ่งสุกใสประจุกดวงดาวทั้งคู่ นัยน์ตานั้นแจ่มใส เพราะมันเป็นนัยน์ตาของหญิงสาวผู้เต็มไปด้วยความรู้สึกบริสุทธิ์ ยังไม่เคยระแคะระคายแม้ไอลมอันร้อนผ่าวของความรัก นัยน์ตานั้นร่าเริง เพราะมันเป็นนัยน์ตาของหญิงที่อยู่ในวัยที่โลกทั้งโลกเป็นของเธอเอง

(ทุง มหाराช, นวนิยาย)

เรียบเอง

“เปล่าเลยрін ความรักไม่เคยทำให้คนเราอ่อนแอ เว้นไว้แต่คนเราจะมีความเห็นแก่ตัว
เมื่อคนเราเห็นแก่ตัว มันก็ไม่ใช่ความรัก หากเป็นความปรารถนาที่จะเป็นเจ้าของ
ครอบครอง

(ทุ่งมหาราช, นวนิยาย)

□ เรือมเอง □

คลองสวนหมากพร้อมด้วยความสงบสุขและทุกขทรมาน พร้อมด้วยมรณะ และปฏิสนธิ
ของมัน — — — ไม่ใช่อย่างนั้น ความรักของมันที่มีต่อเขาและเขาค่อมัน เหมือนจะไหล
รินเข้าไปสู่เส้นเลือดและหัวใจซึ่งกันและกันตามชุมชนที่สัมผัสกับอากาศทุกหยด ตามพื้น
ดินทุกผืนเท่าที่เหยียบ จากความเจ็บและเสียงลมพัด จากความมืดและความสว่าง แม้
กระทั่งจากแสงเดือนแสงตะวันล้วนเป็นที่มาของมัน ความรักในผืนแผ่นดินถิ่นอยู่ ซึ่ง
รุ่มล่อมเข้ามาและแทรกซึมลงไปถึงส่วนลึกของหัวใจ จนรู้สึกเหมือนคลองสวนหมากเป็น
ส่วนหนึ่งของเขา และเขาเป็นส่วนหนึ่งของมัน อย่างแยกกันไม่ออก แม้กระทั่งชีวิต
แม้กระทั่งความตาย!

(ทุ่งมหาราช, นวนิยาย)

□ เรือมเอง □

ความรักมิใช่สิ่งที่คนเราควรจะเสียใจในกา
รให้ และชีวิตก็มิใช่สิ่งที่คนเราจะเสียใจ
การรับ

(ทุงมหाराช, นวนิยาย)

เรียบเอง

ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปตามกฎกรรมตาทั้งนั้น และมันเป็นวิถีชีวิตของชีวิตหาอะไรราบรื่น
ไม่ได้ ไม่มีอะไรแน่นอนและจีรัง ต่างคนต่างสภาพ มิได้มีลักษณะตัวละครที่แสดง
อยู่บนเวทีโลก ทุกข์โศกเป็นเรื่องหลีกเลี่ยงไม่พ้น ความปวดร้าว ชมชื่นก็เลี่ยงไม่พ้น
คนเราอาจจะเกิด อาจจะแก่ อาจจะตาย แต่ชีวิตก็ต้องดำเนินต่อไป ความเห็นอก
เห็นใจซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าเราปลงตกในการที่จะเสียสละทุกสิ่ง
ทุกอย่างแม้กระทั่งชีวิตได้ เพื่อความสุขของผู้อยู่หลัง เราก็ควรจะอยู่เพื่อรับความสุขจาก
การนั้นเห็นบุคคลเหล่านั้นเป็นสุข การเสียสละไม่จำเป็นต้องหมายถึงการดับสูญเสมอไป
มนุษย์ที่ยังเป็นมีประโยชน์กว่ามนุษย์ที่ตาย

(รวมเรื่องเอก, เรื่องสั้น)

เรียบเอง

ในโลกนี้ไม่มีภาวะ อะไรจะหนักสำหรับมนุษย์ เราเท่ากับาร รับผิดชอบในตัวของเราเอง เราอาจจะทำอะไรลงไปตามที่ใจเราอยากจะทำ เพราะว่ามันเป็นความนิยม เป็นความ อ่อนแอ หรือเป็นนิสัย และเป็นสมัย เป็นประเพณีของสังคมที่คนเราจะทำเช่นนั้น แต่ในขณะที่เดียวกันความรู้สึกผิดชอบก็คอยผ่นอยู่ ว่ามันเป็นการไม่ถูกต้อง ไม่สมควร

(เกิดชาติหนึ่ง, นวนิยาย)

□ เรียบเอง □

ในโลกของการเมือง มนุษย์เราถูกปกครองด้วยความคิดเห็นในเรื่องข้อเท็จจริงยิ่งกว่าเจ้า ตัวข้อเท็จจริงเอง ตามจิตวิทยา หมู่คนเราอาจจะรู้อยู่แก่ใจว่าความจริงเป็นอย่างนี้ แต่ ถ้ามีเสียงส่วนใหญ่ว่ามันเป็นอย่างโน้น ความคิดเห็นของคนส่วนน้อยก็โอนไป และ ขณะใดคนส่วนใหญ่มีอุปทานอยู่ในความเท็จอย่างหนึ่งอย่างใด เราไปพยายามแก้ไข หรือฝืนความเข้าใจของเขาเข้า ก็จะเท่ากับยิ่งยัวให้เชื่อในความคิดเดิมของเขามากขึ้น แม้ไม่โดยความจริงใจก็โดยทริมาณะ

(เกิดชาติหนึ่ง, นวนิยาย)

□ เรียบเอง □

เราหลีกเลี่ยงไม่พ้น ชีวิตสำหรับทุกคนคือละครโรงใหญ่ ฉะนั้นทุกคนจะต้องพยายาม แสดงบทบาทของตัวเองต่อไปอย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไม่ว่าจะเป็นบทรัก บทโศรก ตลกขบขัน โลกโผน ผจญภัย หรือเพียงบทบาทเสนา

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

แม่ฮ่องคำ

“ไม่มีประโยชน์อะไรที่เราจะไปฝ่าฝืนสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่พ้น เราทุกคนหวังเกินไปจากมนุษย์ ซึ่งมีได้เป็นอะไรมากกว่าเครื่องเล่นของเทพดาเบื้องบน”

- แต่คนเรา — — — โดยจะเพาะที่ได้รับการศึกษา อบรมดี สมมุติว่า มีความรู้ ความยับยั้งชั่งใจอย่างภักคินี ควรจะบำเพ็ญตนได้ดีกว่าสัตว์เดรัจฉาน ซึ่งตกอยู่ในสัญชาตญาณป่าตงพงพีตลอดชาติอย่างนั้นสักหน่อย — — —

“นั่นเป็นเพียงการสมมุติ — — —” ธำรงส่ายหน้า “แต่ธรรมชาติของมนุษย์ไม่ใช่สิ่งที่เราจะวาดเส้นตายได้ — — —”

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

แม่ฮ่องคำ

ข้าพเจ้าคิดขึ้นมาว่า ผู้มีเชื้อ เสียงนกกุง ท้องฟ้า พระอาทิตย์กำลังอัสดงค์ และกลิ่น
ดอกไม้ป่าที่ร่วงรินอยู่ในอากาศเป็นของสวยงามสำหรับสายตาขณะนั้น ก็เพราะว่ามันเป็น
ที่ปรารถนาของข้าพเจ้า เท่าๆ กับที่มันไม่สวยงามสำหรับสหาย เพราะในขณะนั้นเอง
ข้าวร้อน ๆ กาแฟสักถ้วย และบุหรี่สักตัว เป็นที่ปรารถนาของเขา ข้าพเจ้าได้คิดต่อไป
ว่าเราปรารถนาสิ่งหนึ่งสิ่งใด มิใช่ว่ามันดีหรืองาม หากเรียกว่ามันดีหรืองามเพราะเรา
ปรารถนามัน ฉะนั้นเองโดยความจริงทีเดียวเรามีได้ปรารถนาสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพราะว่ามัน
สวยงาม แต่คิดว่ามันสวยงาม เพราะความปรารถนาของเราเอง — — —

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

“ — — — งานของชีวิต บางคนลงมือจัดทำ บางคนอ้อยอิ่งอย่างเกียจคร้านไปตามวิถี
ของมัน แต่ไม่มีใครหนีพ้นหรอก เพราะว่าในตอนท้ายมนุษย์เราทุกคนจะต้องตาย
คล้ายแอกด้วยกันทั้งนั้น และคนที่ช้เกียจ จะต้องแบกแอกที่หนักที่สุด ”

(ชัยชนะของพิมพ์, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

ความหมายของคำว่าไทย มิได้หมายแต่เพียงเท่านั้น มันหมายถึงเด็กหญิงผู้สวมกำไล
อาบนํ้าแก้อายุได้จนโตเป็นสาวจะแต่งงาน มันหมายถึงการรำโทนของภาคอีสาน การ
เล่นมโนราและรื่องเง็งของบักซ์ไต ฟ้อนรำของภาคเหนือ แมงต๋ับเค้าของภาคกลาง มัน
หมายถึงการเล่นตรุษสงกรานต์ ซึ่งท่านสามารถจะเล่นสาค่น้ำ หรือจับสาวงามเพื่อนร่วม
ชุมนุมมอมหน้าและเนื้อก็ด้วยคินหม้อไค้ด้วยใจวิสุทธิ มันหมายถึงการแห่พระ หมายถึง
ถึงการเล่นช่วงชัยตามหาดทรายสองฝั่งแม่น้ำปิง วัง ยม น่าน หมายถึงการเล่นแม่ศรี และ
อ่าวลว แน่ละ ในบางกรณีถึงเหล้าเข้าไปหน่อยอาจหมายถึงการหัวแตกหรือโนก้นบ้าง
พอหอมปากหอมคอ—

(ป.ล., บทความ)

□ ม. บุญนิจ □

เพลง ไทยแท้ ได้ให้ความรู้สึกแก่ฉันอย่างที่ยังจำวน อันซาบซึ้ง ของมันจะพึงปลุกความอ่อน
ไหวแห่งประสาท และมนโคติให้กลับเกิดขึ้นใหม่ ได้ลับตาวาดภาพ เห็นทั้งพฤกษ์และ
ไพร ประดับประดาไปด้วยดอกไม้ ชาว เหลือง ม่วง แดง สีต่าง ๆ กัน เห็นลีลาธาร
ที่ไหลรินเซาะฝั่งมาได้รากไทร และไม้หน้า เห็นท้องฟ้าสีครามที่ประดับไปด้วยเกวียนเมฆ
ขาวสะอาดเหมือนปุยฝ้าย เห็นกระแสนมเย็นฉ่ำซึ่งพัดโชยมาในระหว่างยอดหญ้าปลิว
ไสว แล้วภาพต่างๆ ซึ่งเป็นวิญญาตของไทย ไม่ว่าในสมัยใดคือสมัยใด ก็ชิงกันผุดขึ้นมา

(ป.ล., บทความ)

□ ม. บุญนิจ □

ข้าพเจ้าเคยหลงทางหลายครั้งในป่าใหญ่ของธรรมชาติและชีวิต ทุกครั้งข้าพเจ้าให้วิธีเดียวกัน พยายามขึ้นไปสู่ที่สูงของบริเวณนั้นเพื่อพิจารณาดูภาวะโดยรอบ แล้วก็ตัดสินใจข้าพเจ้าขึ้นต้นไม้และยอดเขาสูง เพื่อหาทิศทางเมื่อหลงป่าธรรมชาติ ข้าพเจ้าปลื้มใจออกไปเสียจากตัวของข้าพเจ้าเอง เมื่อหลงป่าในชีวิต

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

ถึงในชีวิตจริง และยุคปัจจุบันก็เช่นเดียวกัน มนุษย์เราสร้างอาคารตึกกรมเสียใหญ่โตเป็นเรือนแสน เรือนล้าน สมมุติกันว่าเป็น “บ้าน” เพียงแต่จะไปพบความจริงภายหลังว่ามันเป็นแต่ “เรือน” เท่านั้น กติกาของคนโบราณบอกให้เรารู้ว่า คนที่ปราศจากบ้าน ก็ไม่ต่างอะไรกันกับเรือที่ลอยแพตั้งอยู่กลางมหาสมุทร โดยปราศจากทางเสื่อ แม้กระนั้นคนที่มียัด “เรือน” ไม่สามารถจะทำให้มันเป็น “บ้าน” ได้ ก็อยู่ในสภาพที่น่าสมเพชเวทนาไม่แตกต่างกัน

(ป.ล., บทความ)

□ ม. ชูพินิจ □

ลัดคมन्दเกิด เมื่อท่านไม่สบายใจ ที่ได้ซึ่งมีแต่ความเกลียด พยายามหว่านรักลงไปใหม่
ที่ได้มีความขมขื่นปวดร้าวใจ พยายามหว่านการวิห้อยย ที่ได้มีแต่ความสงสัยกลางแคลง
หว่านศรัทธา ที่ได้มีแต่ความทอดอาลัยตายอยากในชีวิต หว่านความหวัง ที่ได้มีดี
หว่านแสงสว่าง และได้มีความโศกเศร้า หว่านความรื่นเริงลงไป

(ป.ล., บทความ)

ม. ชูพินิจ

แม้แต่ผู้ที่ยากจนที่สุดก็อาจแสวงหาและเพิ่มพูนความสุข ความสบายได้ ถ้าเข้าใจในศิลป์
ของชีวิตว่าไม่มีสิ่งไหนทำได้ลำบากเย็นเหมือนโคตรเพชร หรือไม่สมารถที่จะกัน
เจาะเหมือนงมเข็มในมหาสมุทร ความสุขมาจากสิ่งเล็กๆ น้อยๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่ง
บุคคลโดยมากมักจะมองข้ามหรือเดินผ่านไปเสีย เพราะความรีบเร่ง และความกระตือ
ร้อนวันแต่ที่จะแสวงหาความสุขซึ่งยิ่งใหญ่อันเต็มไปด้วยความตื่นเต้น และเร้าใจของตน

(ป.ล., บทความ)

ม. ชูพินิจ

เหมือนความสุขจากความรักทั้งหลายที่แทรกซึมเข้าไปในหยาดโลหิตโดยไม่รู้ตัวฉันใด ความสุขจากกล้วยไม้ก็ฉันนั้น ความสะกดตาจิตใจของสีสรรและรูปดอกของมัน ความสวยงามของก้าน กิ่ง และใบ และความพอใจของกลีบซึ่งแรงกล้าและอ่อนต่าง ๆ กัน ตลอดจนความทนทานเมื่อตัดปักแจกันหรือประดับกาย เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ดอกกล้วยไม้อยู่เหนียวพันรูปบุพผาชาติใด ๆ ในฐานะเป็นเครื่องประดับกาย ไม่ว่าจะอยู่ในแจกัน ออกเสื่อ หรือ มวยผมสตรี

(กล้วยไม้, สารคดี)

□ ลลลลลลลล □

จากชีวิตของการท่องเที่ยวป่าและดงมาเป็นเวลาหลายสิบปี และจากหลายสิบหลายร้อยชีวิต ซึ่งเคยร่วมทุกข์ร่วมสุขเหล่านั้น ความชัดเจนสอนให้ข้าพเจ้ารู้ว่าคนเราอาจจะรักกันเหมือนพี่น้องคลานตามกันออกมาได้โดยไม่จำเป็นต้องแบ่ง จำกัฒมิว จำกัฒณี ครอบครองที่เข้าถึงส่วนสูงของความคิดจิตใจของกันและกัน ผูกพันไว้ด้วยภราดรภาพระหว่างมนุษย์ ซึ่งมีอิทธิพลสูงสุกกว่าอำนาจใด

(คำนำ “ลูกไพร” คำนำ)

□ อินทนนท์น้อย □

“ ----- เหมือนกับมนุษย์ทั้งหลายทุกชาติทุกชั้นมีอยู่ ๒ ประเภทเท่านั้น คือพวกที่
พร้อมสำหรับจะรับของใหม่ เพราะมันแปลกและเต็มไปด้วยความตื่นเต้นในการที่จะได้
ทดลอง กับพวกที่ ปัดหู ปัดตา ตลอดจนใจไม่ยอมรับอะไรนอกจากของเก่าๆ ที่ปู่ย่าตายาย
ทิ้งไว้ให้ ----- ”

(ลูกไฟร, นวนิยาย)

อินทนนท์น้อย

แน่ละ, แพ้และชนะในการกีฬาอาจจะเป็นสาเหตุของความผิดหวังและสมหวัง - ซึ่งเป็น
ของธรรมดาสามัญเหลือเกินสำหรับทุกคนทั่วไป แต่ความหมายของวงการกีฬา แพ้และ
ชนะมิได้ปรารถนาจะให้เป็นอย่างนั้น การแพ้หมายถึงบทเรียนของความสลดตกถิ้น
และอดทน พิจารณาค้นหาความขาดตกบกพร่อง เพื่อทำการแก้ไขปรับปรุงตัว และมีมือ
ให้สมบูรณ์ต่อไป และชัยชนะก็หมายถึงแต่เพียงความพากพุมใจในเกียรติยศ ซึ่งได้มาโดย
ชอบธรรมตามความสามารถของลูกผู้ชาย มิใช่สำหรับเหยียบย่ำผู้ปราชัยแก่ตน

(ระหว่างยก, บทความ)

สนิงกะทรวง

การเริ่มต้นที่ดี หมายถึงบรรลุความสำเร็จไปแล้วครั้งหนึ่ง ใช้ได้สำหรับงานและศิลปศาสตร์อื่นฉันทัด ย่อมใช้ได้แก่กีฬามวยฉันทัน

(ระหว่างยก, บทความ)

สมิงกะหรง

ในวงการกีฬาอาชีพที่ทำงานเกี่ยวกับสาธารณะบริการทั้งหลาย ประชาชนยอมเป็นใหญ่และเราควรจะเกรงใจ และไว้หน้าก็เฉพาะนักมวยและหัวหน้าคณะที่ดี มีความซื่อตรงต่อประชาชนผู้อุปการะเขาเท่านั้น การเกรงใจโดยไม่เลือกหน้าว่าเป็นคนตรงหรือคนแกลบก็เท่ากับเปิดโอกาสให้แก่กัมวยที่ไม่รักเกียรติยศ ชื่อเสียงของตน เล่นตลกกับประชาชนตามความพอใจเท่านั้นเอง

(ระหว่างยก, บทความ)

สมิงกะหรง

เราอาจจะมองเห็นความเหลวไหลของระบบ และการใช้ชีวิตในสังคม เราอาจวิพากษ์วิจารณ์อาจต้องการแก้ไขเพื่อให้มันดีขึ้น สอดหมดจด สดใสขึ้น แล้วก็เริ่มสงสัยว่าจะเริ่มต้นจากที่ไหน คำตอบก็ง่ายนิดเดียว คือจากตัวของเราก่อน

(ป.ล., บทความ)

ม. ชูพนิจ

“ — — — เขาว่าคนมีชีวิตอยู่น่าดูกว่าตาย และคนเราจะชั่วแสนชั่วเพียงใด คนอื่นก็ไม่มีสิทธิ์ที่จะไปฆ่าเขา เพราะวันหนึ่งอย่างไรก็ต้องตายเอง ”

(ลูกไพโร, นวนิยาย)

อินทนนท์น้อย

“ — — — ความยากลำบากที่ได้ผ่าน และอันตรายที่ได้ร่วมป่า ไม่ได้จะทำให้คนเราโตเร็ว และเด็กกลายเป็นผู้ใหญ่ แต่ป่ายังให้สิ่งอื่น ๆ แก่เรา อย่างที่ชีวิตในเมืองให้ไม่ได้ — — — ”

(ลูกไพโร, นวนิยาย)

อินทนนท์น้อย

“ — — — ป่าและทะเลก็เหมือนกันกับมนุษย์ มีเวลาอารมณ์ดีและอารมณ์เต็มไปด้วยความสวยงาม ความน่าอยู่อย่างเป็นสุขในเวลาสงบ แต่น่ากลัวเหลือเกินเมื่อเกิดพายุและดินฟ้าอากาศแปรปรวนไป — — — ”

(ลูกไพโร, นวนิยาย)

อินทนนท์น้อย

คนโดยมากเข้าใจกันว่าโลกเจริญขึ้น มนุษย์เจริญขึ้น มันอาจจะดูเจริญตาเจริญใจแต่
ของนอกกาย ส่วนภายใน ธรรมชาติของมนุษย์ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ครั้งสร้างโลกอย่าง
ไรเดี่ยวนก้อย่างนั้น คุณคิดหรือว่าสัญญาแวรี่ชายส์ สันนิบาตชาติ การประชุมจำกัด
กำลังทางเรือตามคำเชิญของประธานาธิบดีอาร์ดิงทอวซิงตัน หรือกติกาสัญญาเตลล์ล็อก
เหล่านี้จะเป็นเครื่องรับประกันสันติภาพได้ สันติภาพดาวรเขาวากัน — — — สันติภาพ
ดาวรจะเกิดขึ้นได้อย่างไร ทราบไตท์มนุษย์ยังชำระใจไม่พ้นอคติสี่ ทราบไตท์เสรีภาพ
สมภาพ และภราดรภาพ ยังเป็นเพียงความหมายอันเลื่อนลอย สันติภาพดาวรมิได้อยู่
ที่คำมั่นสัญญา ซึ่งเป็นเพียงเศษกระดาษ สำหรับชาติที่จะทำสงคราม มันมิได้อยู่ที่สิทธิ
มิได้อยู่ที่แบบแผน แต่อยู่ที่ตัวมนุษย์เอง การศึกษาหาวิธีสถาปนาสันติภาพดาวร วิธี
เดียวจริงอยู่ที่คนค้นคว้าหาทางจำกัดอคติสี่ไปเสียให้พ้นจากจิตใจของมนุษย์ แต่ในชั้นนั้น
คุณรู้อยู่แล้วว่าไม่มีทางเป็นไปได้ ทราบไตท์มนุษย์ยังเป็นปลุกชน — — —

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

ชีวิตเป็นของต้องเสีย ต้องรับ และอดทน เมื่อมีสุขก็หนีทุกข์ไม่พ้น ความขมขื่นปวด
ร้าวเป็นเพียงส่วนหนึ่งในแผนผังชีวิตเท่านั้น — — —

(แผ่นดินของเรา, นวนิยาย)

□ แม่อนงค์ □

ลำพังคน ๆเดียวจะทำอะไรได้? ตอบได้ง่ายนิดเดียวว่า แม้แต่หนังสือไทยที่ข้าพเจ้าเขียน และท่านกำลังอ่านอยู่เดี๋ยวนี้ก็เกิดจากคน ๆเดียว

(ป.ล., บทความ)

ม. ชูพินิจ

แต่บ่อยครั้งใหญ่ ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่ศรัทธาในการทำงาน ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งซึ่งเชื่อว่าการทุ่มเทเวลา และความคิดจิตใจให้แก่การทำงาน มนุษย์เราได้บันดาลให้โลกนี้เป็นที่น่าอยู่น่าอาศัย

(ป.ล., บทความ)

ม. ชูพินิจ

ลำพังคน ๆเดียวจะทำอะไรได้? อ้อ มากทีเดียวถ้าคนเรามีศรัทธา มีความพยายาม มีความกล้าหาญ อดกลั้น และอดทน พอที่จะเผชิญกับปัญหาอันเป็นความบกพร่องของสังคม หรือความเลวร้ายในชาติมนุษยชนกว่าชนะมันในที่สุด ซึ่งอาจจะไม่สำเร็จในยุคและสมัยของท่าน แต่การริเริ่มนั่นเองจะเป็นประโยชน์จตุศรัทธาให้คนอื่น ๆ ที่มีอุดมการณ์เดียวกันรับช่วงทำเป็นงานต่อไป

(ป.ล., บทความ)

ม. ชูพินิจ

ข้าพเจ้าจำไม่ได้ว่า ตาเบ็ยจะเป็นคนบางแก้ว หรือบรรพตพิสัย แต่จะเป็นคนตำบลใด
ใน ๒ ตำบลนั้นก็ตาม ไม่ปรากฏว่ามีใครเกินไปกว่าตาเบ็ยในการเล่านิทาน จนกระทั่ง
ได้ชื่อตามจากผู้ใหญ่ให้สมญาตาเบ็ยกันว่า “เบ็ยกะล่อน”

ตาเบ็ยมาล่องแพอยู่กับเราหลายปี ตลอดเวลาเหล่านี้ ฝีมือ..... หรือพูดให้ตรง..... ฝี
ปากตาเบ็ยในการมดเท็จเป็นที่ขึ้นชื่อลือชาแต่ตากมากำแพง จากกำแพงถึงปากน้ำโพ
ตลอดลุ่มแม่น้ำปิง ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าจะเลยไปถึงมโนรมย์ ชัยนาท อ่างทองคัยหรือไม่
นิยามมดเท็จที่ขึ้นชื่อลือเลื่องของแกเรื่องหนึ่ง เกี่ยวกับช่างงาปลี ซึ่งตาเบ็ยเล่าว่าเคย
ล่ามาได้กับนายห้างบอร์เนียวที่แม่แร่ แกยีนยัน. ตามแบบนิทาน ว่าช่างงาดั้นนั้นโตเท่า
กับต้นตาล ยาวไม่ต่ำกว่า๔วา “เวลานี้ยังเก็บไว้ที่ฉางข้าวหลังบ้านกันเลย” ตาเบ็ยเคย
บอก นิทานเรื่องนี้ตาเบ็ยเล่าซ้ำๆ ซากๆ แล้วบิเล่าตลอดเวลาที่แกอยู่กับเรา จนกระทั่ง
กลับไปทำนาของแกตามเคย

วันหนึ่ง หลังจากหายหน้าไปหลายปี ตาเบ็ยขึ้นไปที่บ้าน บรรดาพวกเราเด็กๆ แม้กระทั่ง
ผู้ใหญ่ที่ชอบนิทาน ก็ห้อมล้อมตาเบ็ยจากท่าเรือเมล์ขึ้นไปบนบ้าน รोजน สองจอก สาม
จอกกรอกเข้าพอนมีๆ แต่ไม่ถึงเมา แล้วเราก็รบเร้าให้ตาเบ็ยเล่าเรื่องช่างยักษ์ดั้นนั้นอีก
“พระยาฉัตรันท์ ของตาเบ็ยนะ” คนหนึ่งบอก

ตาเบ็ชวโถมมือ ส่ายหน้าสั่นศีรษะ ถ่มน้ำลาย แล้วบอกว่า “พอที่ไวย———พอที่
ข้าเล็กไม่เล่าเรื่องนั้นแล้ว หลอกเด็ก ๆ มาหลายปีเต็มที จนตัวข้าเองจะพลอยเชื่อเป็น
ตุเป็นตะไปด้วย ว่าข้าเคยไปล่ามันที่แม่แรกับนายห้างบอร์เนียว เดียวนี้เช็ด เล่าบ่อย ๆ
ทำให้หลงคิดเหมือนอย่างจะจำป่าตรงนั้นได้ ยิ่งด้วยปืนอะไร ยิ่งกั้นัด มองเห็นเป็น
เรื่องเป็นราวไปหมด รู้ไหมล่ะ———มันทำให้ข้าเชื่อเสียจนกระทั่งคืนหนึ่ง เสียงหนู
มันเกรี้ยวอยู่ในฉางข้าวหลังบ้าน ข้าจุดตะเกียงลานเปิดประตูเข้าไปดู อะไรจะอยู่ใน
นั้น———งาช้างคู่หนึ่งโตเท่าคันทาล———ยาวตั้ง ๕ วา”

จาก โลกของตาเบ็ชว โคม ๓.๓.๓.

พิมพ์ไทยรายเดือน ฉบับที่ ๑๘ ปีที่ ๒

ปรีญาบัตร อาจจะทำให้คนเราเต็มไปด้วยความพากพุมใจ แต่ความชำนาญในหน้าที่
ที่นั่นต่างหาก ที่จะทำให้คนเรารู้สึกเป็นไทแก่ตัว เป็นนายแก่นาคคของชีวิต และ
สามารถมองตาทุกคนได้โดยปราศจากความกลัวผิดหรือมีปมค้อย

(ป.ล., บทความ)

ม. ชูพินิจ

มารยาทเป็นกฎเกณฑ์ เป็นระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดขึ้นตามความนิยมของชุมชน
หรือชนบประเพณีของสังคมประจำยุคนั้น สมัยนั้น ที่เราเรียกกันว่า “ดี” ทั้ง ๆ ที่หลาย
กรณีกฎเกณฑ์เหล่านั้นเป็นอันมากเต็มไปด้วยความหยาบคาย หน้าไหว้หลังหลอก และ
สอนให้คนไม่เป็นคนของตน

(ป.ล., บทความ)

ม. ชูพินิจ

ข้าพเจ้ารู้และแน่ใจอย่างเดี่ยวเท่านั้นว่า ชีวิตอยู่ในอ้อมมือข้าพเจ้าเองสำหรับจะใช้ตาม
ที่ความรู้สึกผิดชอบจะชี้ และชีวิตของข้าพเจ้าไม่เคยอยู่ในอิทธิพล หรืออาณัติของใคร
ชีวิตนั้นอาจจะมีค่าแก่ใครบ้าง และมันก็อาจจะไม่มีเลย แต่ตราบใดที่ข้าพเจ้ายังเป็น
ข้าพเจ้า มันจะไม่เป็นอันตรายแก่ใคร

(ป.ล., บทความ)

ม. ชูพินิจ

(สืบมาจากนิสิตแผนกบรรณารักษศาสตร์ของคณะอักษรศาสตร์ ได้จัดทำ Booklist ของนักประพันธ์ซึ่งเป็น
ที่รู้จักเพื่อส่งเป็นรายงานภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ นิสิตผู้นั้นได้เลือกการแนะนำผลงานของคุณมาลัย ชูพินิจ
ซึ่งมีจำนวนมากเกินกว่าที่นิสิตผู้นั้นจะอ่าน เพื่อหยิบผลงานที่เด่นมาแนะนำส่งอาจารย์ได้ตามกำหนดเวลา
จึงขอร้องให้ ชนิษฐา ชูพินิจ คุณความแทน และด้วยเหตุผลเดียวกัน ชนิษฐาไม่ได้อ่านงานของคุณพอทุกชิ้น
จึงได้เข้าขำแกมขอร้องให้บุคคลที่ได้อ่านเรื่องทุกเรื่อง ผลงานทุกผลงาน ในนามปากกาทุกนามปากกาเขียนแนะนำ
มาแทน เพราะฉะนั้น ความเห็นเกี่ยวกับนวนิยายต่อไปนี้ จึงเป็นความเห็นของคุณมาลัย ชูพินิจ เขียนเพื่อ
บุตรสาว แก่เพื่อนของบุตรสาว.....ส่งอาจารย์)

**หุ่ยมหาราช “รวมสาส์น” สมัยสำนักงานตั้งอยู่ที่บางรัก เริ่มลงใน “ปิยะมิตร” ราย
สัปดาห์ก่อน**

เป็นนวนิยายประเภท Realistic ดีที่สุดของผู้ประพันธ์ กล่าวถึงชีวิตของชายผู้
หนึ่งซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการนำชาวบ้านคลองสวนหมาก (เดิมนั้นนครชุมน์) จังหวัด
กำแพงเพชร ต่อสู้กับภัยธรรมชาติและภัยของมนุษย์ เพื่อการดำรงอยู่ของพวกเขา
เรื่องนี้นำมาดั่งชีวิตชาวกำแพงเพชรโดยทั่วไป และชาวคลองสวนหมาก โดยเฉพาะใน
รัชสมัยพระปิยะมหาราช ซึ่งใครดูส่งไปรับราชการที่นั่นหมายถึงต้องเอาหม้อใหม่สำ
หรับใส่กระดูกคิดหัวไปด้วย เพราะยังเต็มไปด้วยโรคร้ายไข้เจ็บ และโรคระบาดจากใช้
ป่า จากผีตาย และอหิวาตกโรค

จากการนำของชายผู้เกิดมาเพื่อที่จะเป็นหัวหน้าคน ๆ นั้นเอง คลองสวนหมากซึ่งตายแล้ว
ตายอีก บางครั้งด้วยผีตายเหินไปทั้งหมู่บ้าน บางครั้งด้วยไฟป่า และฉาดภัย กลับเกิด
ใหม่ มีชีวิตต่อมาจากหมู่บ้าน เป็นตำบล และพร้อมด้วยแรงศรัทธาของหญิงคนรัก กับ
ความซื่อสัตย์ของภรรยาเขา ชายผู้นั้นได้พาชาวคลองสวนหมากฝ่าอุปสรรคและภัยหึ่งปวง
มาสู่ยุคยุคที่กินดินได้ กระทั่งในที่สุดเขาได้รับแต่งตั้งเป็นกำนันของตำบลนั้น และได้
รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นขุน

เรื่องนี้อาจจะเป็นชีวประวัติของคลองสวนหมากกลาย ๆ แต่ในชีวประวัติของตำบล
นั้นเอง คือชีวิตของบุคคลต่าง ๆ กัน บรรยากาศสมัยนั้น ขนบประเพณีเก่า ๆ ของไทย
การทำไร่ ล่องไม้ หาของป่ามาค้าขาย ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการฝ่าย
ปกครอง กับชาวเมืองซึ่งจากที่ต่าง ๆ กันไปตั้งภูมิลำเนาทำมาหากินอยู่ที่นั่น

แก่นคินของเรา พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ “ปิยะมิตร” และ “คุรุสภา” เริ่มลงใน “ประชามิตร” รายอาทิตย์แล้วต่อในหนังสือรายสัปดาห์อื่น ๆ หลายฉบับ ไปจบใน “สยามสมัย” เป็นเวลา ๘ ปี

เป็นนวนิยายประเภท Romantic ดีที่สุดของผู้ประพันธ์ เกี่ยวกับความรักของชายต่างวัย ๒ คน ซึ่งมีต่อหญิงคนเดียวกัน และความรักของหญิงคนหนึ่งซึ่งมีรักเดียว สถานที่ดำเนินเรื่องนั้นับจากนาชะอำ จังหรััดชุมพรไปภาคใต้ ซึ่งเป็นที่กำเนิดของเรื่องนี้ในภาคแรก ไปจดถึงปากน้ำโพ นครสวรรค์ และพระนคร อันอยู่ในตอนปลายของการปกครองของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช

เป็นเรื่องของพี่น้อง ๓ สาว ซึ่งนิสัยต่างกัน แต่ตกอยู่ในอิทธิพลของบ้านเหมือนต้นไม้ที่ฝังรากลึก พี่สาวใหญ่รับหมั้นไว้กับชายหนุ่มกลับจวนนอก แต่เขากลับไปหลงรักน้องสาวคนเล็ก ซึ่งแต่งงานกับเพื่อนของบิดา เพราะว่าเขาคิดต่อหล่อน เมื่อถึงวันแต่งงานของพี่สาวใหญ่ เจ้าบ่าวกลับพาน้องสาวคนเล็กหนี ไปทนทุกข์ทรมานอยู่ที่ปากน้ำโพ เสียสละทุกอย่างเพื่อเขา แม้จะต้องขายตัว ผัวเก่าตามไปพบ ให้อภัยขอโทษกลับก็ปฏิเสธสามีประพฤติดัวเหลวไหลลุดออกไป ในที่สุดเขาก็ทิ้งหล่อนไปกับผู้หญิงคนใหม่ หล่อนต้องกลับไปหาสามีเก่า เพื่อที่จะตายในอ้อมอกของเขา ซึ่งขณะนั้นแต่งงานกับพี่สาวแทน บรรยายภาคเต็มไปด้วยชีวิต สมัยปลายรัชกาลที่ ๖ ตัวละครแต่ละคนล้วนแต่มีเลือดเนื้อและความรู้สึก ซึ่งควรจะเรียกว่าเป็นนวนิยายประเภท Realistic ได้ แต่ผู้ประพันธ์พอใจที่จะให้เป็น Romantic

---

สาธทอง พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ "อุคม" เขียนลง "ประชามิตร" ราววันระหว่างสงคราม เป็นนวนิยายเกี่ยวกับความรักของพี่น้องสองสาวในยามสงคราม น้องรักอยู่กับหนุ่ม ซึ่ง พ่ออยู่ใกล้พี่สาวเข้ก้เปลี่ยนใจ ความขมขื่นทำให้พี่น้องแตกร้างกันไป แต่ในที่สุดเมื่อ เผชิญหน้ากับสงครามเข้ก้ได้คิดว่าชีวิตเป็นสิ่งเลือกไม่ได้ และความเกลียดไม่มีค่าแก่ใคร จึงเปลี่ยนใจกลับคืนกัน น้องแต่งงานกับชายซึ่งเคยรักพี่สาว จากข้าศึกโจมตีสงขลาและการ ผจญภัยของชายหนุ่ม เพราะเรือโดยสารถูกตอร์ปิโดแตก จนรอดมาได้ อาศัยเหตุการณ์จริง เต็มไปด้วยความตื่นเต้น

เมืองนิมิตร ลงพิมพ์ใน "สยามสมัย" ราวสัปดาห์

เป็นชีวิตการต่อสู้ และความรักของคนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งต่อสู้เพื่ออิสระภาพของคนไทยใน สงครามโลกครั้งที่ ๒ ขณะถูกญี่ปุ่นยึดครอง และเป็นนวนิยายเรื่องเดียวที่เขียนเกี่ยวกับ ภาวะสงครามอย่างละเอียด บรรยายภาคเติมไปด้วยความเคร่งเครียดของการชิงไหวชิง พริบ ระหว่างคนไทยหลายสาย ซึ่งต่างทำงานใต้ดิน โดยอีกฝ่ายไม่รู้ ท่าม กลางการต่อสู้ ซึ่งไม่รู้ ว่าวันไหนจะอยู่วันไหนจะไปนี้เอง ความรักที่เจิดจ้าเกิด ขึ้นระหว่างหัวหน้าคณะใต้ดินสายหนึ่งกับน้องสาวธิดาคารวะ และระหว่างน้องสาว ของเขาเองกับนายทหาร ญี่ปุ่นซึ่งพ่อเป็น อดีตนายพลญี่ปุ่น ที่มาทำการ ค้าอยู่ในเมือง ไทย และมารดาซึ่งเป็นคนไทย โดยหน้าที่เขาเป็นสมบัตของพระเจ้าจักรพรรดิ แต่โดย ใจเขาเป็นกรรมสิทธิ์ของหญิงคนรัก จึงคอยช่วยแก้ไข เพื่อให้รู้ เมื่อภัยมีมา ความรักระหว่างนักประพันธ์ เพื่อนหัวหน้าคณะใต้ดินกับแม่หม้ายทรงเครื่อง ซึ่งธิดา คาร์วะหวังปอง และความรักของเด็กหญิงที่หัวหน้าคณะใต้ดินช่วยให้พ้นจากภัยของ ลูกระเบิดและปีศาจร้ายที่คอยจ้องตะครุบหล่นไปอยู่ด้วยกัน ทำให้เรื่องนี้เป็นเรื่องราว รัก ในสงครามที่ดีที่สุด เรื่องหนึ่ง

บ้านเกิด พิมพ์ใน "สยามสมัย" รายสัปดาห์

เป็นนวนิยายการเมืองและความรัก ในยุคที่ตกอยู่ในระบอบเผด็จการ และเต็มไปด้วยความระแวงแคลงใจ ใส่ร้าย บ้ายสี จับคนใส่ตะรางโดยไม่มีความผิด พระเอกเป็นผู้แทนราษฎรที่ไม่ขึ้นกับพรรคไหน ต่อสู้เพื่อประชาชน ไม่ยอมเป็นรัฐมนตรี ไม่ยอมแต่งงานกับสาวคนรัก อายุคร่าวลูก หรือลูกสาวของหัวหน้าพรรคหนึ่ง ซึ่งพยายามจะเกลี้ยกล่อมให้เขาเข้าด้วย

เขาต่อสู้เพื่อการเลือกตั้ง จนถูกทำร้าย แต่ก็ไม่ย่อท้อ ต่อสู้จนกระทั่งได้รับเลือกเข้ามาเป็นสมาชิกสภา พยายามกำจัดความเลวร้ายในวงการเมือง บ้องกันสิทธิและสวัสดิภาพของคนงานที่ก่อการสตรีค จนในที่สุดฝ่ายหัวหน้าพรรคที่เป็นเจ้าของโรงงานยอมแพ้และตกลงตามคำเรียกร้องของกรรมกร

บ้านสร้าง พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ "อุดม"

เป็นนวนิยายการต่อสู้เพื่อความหมดจดงดงามของสังคม กล่าวถึงการต่อสู้ระหว่างชาวนาผู้ปรารถนาความเป็นธรรม กับเจ้าของนา ซึ่งถือพระนระครึ่งเก้า ๆ พระเอกในเรื่องเสียสละทุกอย่างเพื่อชาวนาเหล่านั้น แม้กระทั่งภรรยาตาย ก็ไม่ยอมจำนนเจ้าของนา ในที่สุดพวกชาวนาทนความทุกข์ทรมาน และการกดขี่ขูดรีดไม่ได้ ไปยอมแพ้เจ้าของนา เขาเสียใจที่ถูกรบยศ จึงคิดจะหนีไปให้พ้น ลูกสาวเจ้าของนาเห็นใจ ขอลูกเขาไว้เลี้ยงก็ไม่ยอม ผู้เป็นพ่อซึ่งเป็นนักต่อสู้เก่าชอบใจในเลือดลูกผู้ชายของพระเอก ให้อภัยแล้วยกกิจการให้ลูกสาวดำเนินต่อไป ลูกสาวจึงขอร้องให้พระเอกร่วมมือกัน เพื่อจัดตั้งสหกรณ์ชาวนาต่อไป

นวนิยายเรื่องนี้เป็นตอนที่จะมีสหกรณ์ชาวนา และเป็นที่มาแห่งสหกรณ์นั้น

ข่าวฟ้าดินสลาย พิมพ์โดยสำนักพิมพ์ "อุคม" และ "คุรุสภา"

นวนิยาย Realistic เรื่องแรกของผู้ประพันธ์ แสดงถึงธรรมชาติมนุษย์ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตของหญิงชายทุกคน อารี, หลาน, และหญิงสาวซึ่งมาเป็นอาร์สะไก้ของเขายู่ใกล้ชิดกันนานไปในที่ห่างไกลจากชุมชน สองหนุ่มสาวก็ทนต่ออำนาจจากฤษณาไม่ได้ ฝ่ายอารีซึ่งในชีวิตเป็นเจ้าของ เฟื่องรักในสาวคนนี้ ทรมานหลานและภรรยาโดยล้น ญูแจมือติดกัน อยู่ยาวนานไปความเคียดชังก่อให้เกิดความหงุดหงิด ชิงชัง กระทั่งเสียสติ ชายขอให้หญิงยิงตน แต่หล่อนกลับฆ่าตัวตาย ฝ่ายชายถึงกับเป็นบ้า แต่เพราะว่าเคยตกอยู่ในอำนาจของอารีมาตั้งแต่เล็ก จึงไม่กล้าหนีไปไหน อาศัยอยู่ในบริเวณบ้านนั่นเอง

ชาติคืน พิมพ์โดย "พิทยาการ" แวงลงใน "บิษยะมิตร" รายสัปดาห์

เป็นนวนิยายขนาดเล็ก (Novellette) ประเภท Realistic ดีที่สุดของผู้ประพันธ์ กล่าวถึงพี่น้องซึ่งคลานตามกันออกมากลายเป็นศัตรูคู่อาฆาต เพราะความเข้าใจผิดเกี่ยวกับผู้หญิงคนเดียว ถึงกับน้องชายฆ่าผู้หญิงคนนั้นตาย แล้วหนีเข้าป่าเข้าไร่ไป พี่ชายแต่งงานมีภรรยาที่ไร เขาเป็นต้องแอบไปลักตัวหนีไปอยู่ด้วยเดือนสองเดือน ก็ปล่อยกลับโดยไม่ได้ทำอะไร พี่ชายเป็นคนขี้ระแวงก็หึงหวง พุดจาเสียคสีจนภรรยาหนีหรือผูกคอตาย กระทั่งรายสุดท้าย เจ้าสาวที่น้องชายลักพาไป เกิดรักน้องชายนั้น ไม่ยอมกลับสามีซึ่งรักมากก็ติดตามไปจะล้างแค้น ไม่รู้จักที่ซ่อน สาวสาวป่าซึ่งรักน้องชายอีกนางเอก จึงบอกตำแหน่ง พี่ชายให้คณะกรรมการอำเภอล้อมไว้นเงินเจ้าสาวบ่วยเป็นไข น้องชายทนอยู่ไม่ไหว ออกมายอมจำนน พี่ชายรับภรรยาไปแม้จะกำลังตั้งครรภ์ ฝ่ายน้องชาย สาวสาวบ่วรับไป ก่อนจากกันน้องชายเรียกพี่ได้เป็นครั้งแรก

เรื่องนี้เป็นเรื่องรักที่รุนแรง และวาดภาพถึงความรู้สึกอย่างจริงจัง ให้ผู้อ่านเห็นธรรมชาติของมนุษย์ และธรรมชาติของอิทธิพลป่าดงพงไพรอย่างลึกซึ้ง

เกิดเป็นหญิง พิมพ์โดย " ผดุงศึกษา " และ " กุรุสภา "

เริ่มลงใน " สุภาพบุรุษรายักษ์ " เมื่อ ๓๗ ปีที่แล้ว นวนิยายซึ่งทำให้ผู้ประพันธ์มีชื่อใน
เภท Romantic เรื่องแรก เป็นเรื่องรักระหว่างหญิงในราชินิกล กับชายสามัญใน
ระบอบการปกครองสมบูรณาญาสิทธิราช ซึ่งไม่อาจแต่งงานกันได้ ฝ่ายชายทำผิดกฎหมาย
หนีโทษไป ฝ่ายหญิงเป็นโรคซึ่งรักษาไม่หาย เมื่อเจอกันเข้าต่างเห็นอกเห็นใจและ
รักกัน โดยฝ่ายชายไม่รู้ว่าหญิงเป็นใคร
ในขณะที่ฝ่ายหญิงตกลงใจจะละเมิดกฎหมายเพียงรบลา รับรักชายและหนีไปอยู่ที่ซึ่งโดด
เดี่ยว ไม่มีใครรู้จัก ก็พอดีมารดาตามไปพบ หญิงรู้ว่าชายมีคู่หมั้นซึ่งเขาหนีมา และ
กำลังคอยอยู่ ก็ตัดสินใจสละ และยอมตายอยู่แต่ผู้เดียวที่นั่นด้วยโรคหัวใจ ฝ่ายชายก็ได้
แต่งงานกับคู่หมั้นเดิม

ฟ้าสาบ พิมพ์โดย " เกลิเมล์วันจันทร์ "

เป็นนวนิยายชีวิตในสังคมปัจจุบันของหญิงชายคู่หนึ่งซึ่งมีแต่อดีต ฝ่ายหญิงมีศรีสุข
ประสบแต่ความผิดหวังทางอกไม่ได้ คิดฆ่าตัวตายโดยกระโดดน้ำ ฝ่ายชายสะท้อน
ใจเพราะเป็นแพทย์รักษาเด็กตาย ในขณะที่ว่าวุ่นไปจากทางบ้าน พบเข้าช่วยชีวิตไว้ได้
เมื่อได้รู้ทุกข์ของทั้งสองฝ่าย ชายพยายามให้ความช่วยเหลือในขณะที่หญิงกำลังเผชิญกับ
เหตุร้าย คนรักหนุ่มซึ่งเป็นหลานของสามี ไปฆ่าตัวตายในบ้านพัก สองคนตกเป็น
เหยื่อของการนินทากาล เมื่อภรรยาแม่ของแพทย์ถูกรถชนตาย ฝ่ายหญิงเห็นใจปลอบ
โยน ชวนเขาหนีความเศร้าโศก ไปพักนอกพระนคร รดที่ไปชนหญิงสาวคู่หมั้นของ
ชายหนุ่มที่ขับรถไปด้วยกัน อาการหนัก แพทย์คนเดียวเท่านั้นจะรักษาได้ เขาตัดสินใจ
ใจควบคุมสติใช้ความชำนาญดั้งเดิมผ่าตัด หญิงสาวผู้เคราะห์ร้ายรอดตาย สองคนได้คิด
ว่าราบใดที่ยังมีชีวิตอยู่จะครองสุโลก ไม่ใช่หนี จึงตกลงใจร่วมชีวิตกัน เพื่อเผชิญกับ
สังคมต่อไป

แก้วตา พิมพ์ใน "เพื่อนบ้าน" ของไทยพาณิชย์การจำกัด

นวนิยายชีวิตสังคมในปัจจุบันอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงชีวิตและความรู้สึกของเด็กที่บิดามารดาแยกทางกัน เด็กต้องไปอยู่กับพ่อบ้านโน้น เดียวอยู่กับแม่ ว่าวุ่นใจ ภรรยาใหม่ของบิดาเป็นคนรักเด็ก เข้าใจเด็ก จึงเอาไว้อยู่ กลับรักและนับถือหล่อน สามมีค่อยสบายใจ

พอเรื่องค่อยจะเรียบร้อย มารดาเกิดจะมีสามีใหม่ ความวุ่นวายจึงเกิดอีก สามีใหม่ คุณแม่ต้องตกเป็นเหยื่อของการลงตีจากลูกติดแม่ แต่อาศัยเป็นคนใจดี อดทน ลงท้ายเรื่องจึงเรียบร้อย และเด็กตกลงยอมไปอยู่โรงเรียนกินนอน

นวนิยายเรื่องนี้ แสดงให้เห็นชีวิตของครอบครัวที่ขาดความสงบในปัจจุบัน และความรู้สึกของเด็ก ซึ่งต้องการศึกษาเพื่อความเข้าใจ แก้วตาและน้องอีก ๒ คนเป็นตัวอย่างของเด็กสมัยนี้ มีความรู้สึกและมีชีวิตชีวา น่ารัก ชนและเต็มไปด้วยความคิด

มรณะ ซึ่งมักจะมาถึงคนหนุ่มในฐานะของศัตรูที่เต็ม
ไปด้วยความสยดสยองของพองชน เต็มไปด้วยความ
หวาดหวั่นพรนพริง มักจะมาถึงผู้ชราและมนุษย์ที่
เต็มไปด้วยความทุกข์ทรมาน ในฐานมิตรซึ่งถือ
คุณงามความดีอันเปิดประตูไปสู่โลกที่เต็มไปด้วยความ
สงบสุข ห่างไกลจากโลก ความทารุณโหดร้าย ห่าง
ไกลจากความเสื่อมโทรม ความบีบคั้นค้ำของ
มนุษย์ ซึ่งพวกเราผู้หนุ่มกว่าจะต้องเผชิญต่อไป

อส
ม492ม

0577

2506

ผู้แต่ง วัลย์ ชูพินิจ

แม่ไม่เหลือวัลย์ ในปฏิทินยังมีวัลย์

วันที่พิมพ์

0577

อส
ม492ม
2506

วัลย์ ชูพินิจ
แม่ไม่เหลือวัลย์ ในปฏิทินยังมีวัลย์
คลั่งใจคน

พิมพ์ที่การพิมพ์ เกือกกล ๒๐๐ ถนนราชวิถี เขตพระราชวังจิดกวดคา
โทร. ๔๑๘๒๐ นายชัชชัย ชัยชนะ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๖

